

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

AARSSKRIFT

FOR

FORENINGEN ANKERHUS

1937

UDGIVET AF
FORENINGEN ANKERHUS

Noro Bogtrykkeri A/S. Gudmund & Kai R. Krog

1937

Aaret 1937.

Af Magdalene Lauridsen.

—o—

Det er i Aar fem og tredive Aar siden Ankerhus byggedes, saa mange Aar siden, det blev mig forundt at faa Ejendomsret til den Banke og den Jord ude ved den skønne Kongebro, ved den fredelige Pedersborg Sø med den hvide, gamle Borgkirke i Baggrunden — som jeg havde higet imod, og hvor jeg i Haab og Bæven søgte at finde en Ankerplads, skabe et Fristed, et Hjem, et Arbejdscentrum. — Gode Hjælpere, kære gamle Elever, syntes de fem og tredive Aar maatte fejres, og selvom jeg syntes, at alle de mange Jubilæumsdage var urimelige — for 35 Aar var jo da et Aar mindre end 36 Aar, men ganske vist et Aar mere end 34 Aar — saa blev jeg dog dybt rørt og taknemlig for den pragtfulde Silkefane de gav Ankerhus ved Aarsmødet, der som et skønt Symbol markerede de rige Aar, Ankerhus har faaet i Samarbejde med de tusinde danske Hjem.

Og det er med ydmyg Tak jeg ser tilbage, til da jeg for 36 Aar siden blev betroet min egentlige Livsgerning, den de samv. sj. Landboforeninger gennem sin højtærede Formand Etatsraad H. Valentiner gav mig, da de ved deres Delegeretmøde paa Skydebanen November 1901 opfordrede mig til at uddanne Vandrelererinder til deres Husholdnings-Aftenskole-Undervisning, en Undervisning jeg i Samarbejde med Landboforeningernes gode Mænd havde været saa heldig at faa sat i System og indført. Og det var denne givne Opgave, der gjorde det ønskeligt at faa Jord til Have og nødvendigt at finde et Udgangspunkt, da det ikke syntes at kunne løses i Forbindelse med Sorø Husholdningsskole, som jeg ellers havde paabegyndt 1895 sammen med

Fru Eline Eriksen — altsaa blev Landboforeningernes Anmodning Grundlaget for Ankerhusskolens Tilblivelse.

Men naar jeg ser tilbage, er det vidunderligste alligevel, at man har faaet Lov til at opleve, at den Tanke, den Ide har vundet Hævd, blevet lovfæstet, som vi — jeg sammen med min kloge og forstaaende Mand Peter Dam — for 25 Aar siden i 1912 gav Udtryk for, da vi foreslog, at der indførtes en Sogne-Husholdningsundervisning for at alle unge Piger paa Landet kunde faa en systematisk Vejledning i huslig Gerning ved Hjælp af Vandrelærerinder, bosiddende Husmødre eller Forskolelærerinder med en Husholdningslærerindeuddannelse; saaledes at Smaapigerne i de ældste Børneklasser og de voksne Piger kunde faa en ugentlig Eftermiddagsundervisning i huslig Gerning.

Og saa er det i Aar i November ogsaa 10 Aar siden Undervisningsminister Byskov sendte mig Ministeriets Anmodning om at ville overtage Hvervet som Vejleder og Raadgiver med Hensyn til den i Ungdoms- og Aftenskolen stedfindende Undervisning i Husgerning — derigennem fik jeg jo Lejlighed til at være med til at føre den Undervisning videre, som jeg i mine unge Dage var med til at skabe, altsaa fik som min Livsgerning fordoblet, givet en Gang til.

Selve Aaret har, foruden den store Oplevelse gennem den nye Skolelov at faa skabt Mulighed for, at alle Smaapiger efterhaanden i deres Skoletid faar Lov til at sysle med Mors Arbejde og Interesser — faa den opvoksende kvindelige Ungdoms Interesser lagt ind mod Hjemmene, selvfølgelig medført mangt og meget, ogsaa af fornøjeligt og nyt.

Af Forbedringer har vi paa Husholdningsregensen faaet en Skolestue indrettet, rigtignok paa Bekostning af baade Hestestald og Grisestald, men Stuen er god nok. Der er Gummi paa Gulvet og Straalevarme indlagt i Loftet, og saa er Høloftet ryddet og har givet Plads for 4 smaa kønne Kamre. Lynafleder er installeret og Sognekøkkenet har faaet Korkgulv — og paa Langvæggen i Skolestuen har vor tidligere Elev, den unge Kunstnerinde, Hanne

Ussing, paa den festligste Maade illustreret vore Oplevelser. I den første Gruppe staar vi ældre og glædes over de 60,000 Husmødre, der var med i Landboforeningernes Husholdnings-Aftenskoler fra 1900 og fryder os over de 15,000 unge Piger, der aarligt myldrer til de nuværende Ungdoms- og Aftenskoler og bliver i helt godt Humør ved at se de mange Smaapiger, der kommer dansende med deres Flag i Hænderne, for nu vil de ogsaa kunde komme med ifølge den nye Skolelov.

Elevflokken har i Tal været den sædvanlige — i Sommer henimod 100 og nogle færre i Vinterperioden. 24 dimmitteret som Husholdningslærerinder, 6 som Skolekøkkenlærerinder, 10 Skolekøkkenlærerinder er midt i deres Uddannelse, 26 har taget 1ste Aars Eksamen, 32 har været med paa 1ste Aars Kursus fra Maj, 53 paa det 5 Mdr.s Husholdningskursus, 4 paa det 3 Mdr.s Kursus for Viderekomne, 6 i Øvelsesskolen, 7 har været „Besøgende“, 21 været paa Instruktionskursus, 89 deltaget i Ungdoms- og Aftenskolen, 37 Børn fra Nabokommunerne gaaet til Skolekøkkenundervisning, ialt 315. Mellem Eleverne var 1 fra Sydslesvig, 2 fra Amerika, 2 fra Færøerne, 3 fra Island, 1 fra Grønland, 1 fra Holland og 1 fra Norge.

Af Medhjælpere har vi i Sommer haft Mary Jensen, der er kendt for sine Demonstrationer i „Vore Børns Sundhed“ og Frk. Ebba Madsen som Frk. Sejerøs Medhjælper. Frk. Magdalene Jensen har taget en Skolevirksomhed op i København, Frk. Mie Kristensen har afløst Karen Bjerre paa gl. Ankerhus, Johanne Olsen assisterede i Sommer Margarete Lauridsen i Skolekøkkenet, Frk. Kirstine Svendsen i Laboratoriet — Frk. Teglbjærg maaatte tilbage til sin Skolevirksomhed i Tornemark.

Skolekøkkenlærerindernes Uddannelse sluttede den 13. Marts med en fornøjelig Fest og Lærersammenkomst. Ved den Lejlighed talte blandt andre Skolekonsulent Kaalund-Jørgensen og Amtsskolekonsulenterne Axel Jensen og H. J. Hansen. Selve Kursuset sluttede med en Prøve i Undervisningsfærdighed og i Varekundskab og Ernæringslære, og

der gaves en Aarskarakter for praktisk Arbejde og Undervisningsfærdighed.

Husholdningstærerinderne dimitteredes den 20. Marts af Fru Karen Hessel, Formand for de statsbeskikkede Censorer, i Overværelse af Fuldmægtig Hendriksen fra Undervisningsministeriet og som sædvanlig de fleste af de unge Lærerinders Forældre og Paarørende, hvad der bidrager meget til at gøre Dagen højtidelig og festlig. I sin Tale til de unge Lærerinder udtalte Fru Hessel bl. a.: „Det er sagt, at Tiden er en Krisetid, men man er vist nu ved at forstaa, at det ikke er en Krise, der er hurtigforløbende; det, der gør det saa vanskeligt er, at vi i Virkeligheden staar over for et Tidehverv; derfor gælder det om, at vi alle samler vore Kræfter om det gode af det nye, der skal fremmes, og om at bevare det af det gamle, der har Værdi. Jeg tror at Hjemmene vil vedblive at bevare deres Værdi, Samfundet bygger paa Hjemmene og jeg tror ikke de bliver afskaffet, selvom der er Tendenser i den Retning. Vi hjælper hinanden bedst ved gensidig at drage Nytte af hinandens Arbejde og støtte vore Folkefæller i det Arbejde de gør.

Fru Lauridsen ønskede paa Skolens Vegne de unge Lærerinder til Lykke med Resultatet af de to Aars Skolearbejde og takkede for det rare og gode Samarbejde: Vi har virkelig kunnet glæde os til og over hver Dag, vi har faaet sammen, og vi har glædet os over det gode Kammeratskab — naar een havde Penge, havde saaledes alle Penge.

Ligesaa maalbevidst I har arbejdet paa Skolen som Elever, haaber jeg, at I maalbevidst vil arbejde for at støtte de danske Hjem, forstaa hvad Hjemmene betyder for den enkelte, for det fælles Vel, for selve Menneskelivet. Det er i Hjemmene, der kæmpes og lides, hvor man faar sin Styrke, sin Kraft, sin Fryd og sin Glæde, der hvor man søger Ro, Tryghed, Fred, der hvor man har sit Fristed, og sit Staa- sted — for de unge er Barndomshjemmet det centrale, men dette kan jo ikke bevares Livet igennem for ret mange — derfor er det lykkeligt, om man kan faa Lejlighed til at skabe det for andre, give andre det og der har Kvinderne

faaet en vidunderlig Gave igennem det huslige Arbejde. Lykke til at forstaa denne store, skønne Opgave det er at fremhjælpe de unges Godvilje for de Hjem, de skal leve i, tage Arbejdet op i Taknemmelighed og Ærbødighed for, hvad Far og Mor gav dem i Hjemmet.

Men der skal ogsaa lyttes, man maa lytte efter Tidens Tone, men ogsaa efter Erfaringens Røst og Historiens Røst. — Efter Vinter kommer Vaar, en ærlig Stræben giver personlig Værd, den gode Vilje baner Vej, og for de fleste af os er det „paa det jævne“, derfor synger vi denne Sang, som Christensen Tune sagde vi skulde slutte Skolen med og som vi derfor har sunget igennem de 35 Aar.

Folmer Dam vilde ønske mere tillykke med selve Uddannelsen end med den fine Eksamen, husk, aldrig at glemme Forberedelsen og husk at holde Dem i levende Forbindelse med, hvad der foregaar uden om Dem. De er nu uddannet til en Arbejdsmark, der er saa rigt varieret som faa andre, men lad ikke Træthed og Ligegyldighed afholde Dem fra at følge med i Udviklingen.

Ved det efterfølgende Festbord talte foruden Skolens Medhjælpere Folmer Dam, Fru Wille Jørgensen, Frk. Sejerø Olsen, Fru Dr. Dalmark, Frk. Tarp, Frk. J. Sørensen, Fru Saxtorph ogsaa Hr. Fuldmægtig Hendriksen fra Undervisningsministeriet, der udbragte et Leve for Ankerhus, Frk. Vestergaard, Sorø Husholdningsskole, og Skolens tidl. Medhjælper, Fru Helga Heidmann Jensen og af de unge Lærere, Frk. Elise Nørgaard og Frk. Ilia Høgsbro Stenvang. Landbrugslærer Sloth, Korinth, og Seminarieforstander, Dr. phil. Arne Møller, Jonstrup, takkede som Fædre Skolen og Dr. Møller fik igennem sin vittige Tale Salen til at runge af Jubel.

Man sluttede med at synge „Yderst mod Norden lyser en Ø“ til Ære for Sigridur Theodorsdottir fra Island, der havde uddannet sig for at kunne være med til at genoplive den Kvindeskole hendes Mormor oprettede, da hun som ung blev Enke efter en nordislandsk Præst og efter at være rejst til København og uddannet sig paa Zahles Skole o. a. Steder, den Skole hun i 40 Aar ledede til sin Død.

De mange Skoleforhandlinger og Skoleproblemer Aaret har været saa rig paa, har ogsaa præget Livet paa Ankerhus. Ikke alene har vi haft den Glæde at faa Besøg af betydelige Skolefolk fra hele Norden, men man har ogsaa indenfor vore Enemærker samlet sig til Møder og til Drøftelse af brændende Skolespørgsmaal. Saaledes holdt Sorø Amt deres „Landsbyskoledag“ paa Ankerhus med saa stor Tilslutning, at vi daarlig „selv“ kunde faa Plads. Skolekonsulent Kaalund-Jørgensen indledede Dagens Forhandlinger, naturligvis med den nye Skolelov. Kredslæge Fog, Slagelse, serverede paa sin vittige og railerende Maade den nye Hygiejnebetænkning, ligesom Bibliotekar Faurskov, Lærerne Hammer og Jensen fra Bildsø m. fl. bidrog deres til at skabe en god Dag og en fornøjelig Aften.

En ikke mindre fornøjelig „Skoledag“ fik vi, da alle 18 Amtsskolekonsulenter, nogle med Fruer, gjorde os den Glæde at holde Møde paa Ankerhus. Efter at Konsulenterne havde drøftet indre Anliggender fik jeg Lejlighed til at drøfte med dem Ungdoms- og Aftenskolens Husgeringsundervisning; for denne Undervisning er Amtsskolekonsulenterne jo blevet en stor Støtte og har bidraget meget til, at bedre Ordninger gennemføres, hvilket Oprettelse af Skolekøkkener jo bidrager sit til.

Dansk Aftenskoleforening, som afholdt sit Aarsmøde med tilknyttede Kursus paa Antvorskov Højskole, gav os ogsaa et Besøg, og Overlærer Lundbjerg, Fredericia, glædede mig meget ved de gode, forstaaende Ord han ved den Lejlighed gav mig. — Et Par morsomme Skolebesøg har vi ogsaa haft fra Ringsted og Slagelse, hvor Frk. Mørup og Lærer Jensen kom med deres 8. Klasse, som meget interesserede studerede og noterede ned hvad de saa ude og inde; Resultatet deraf skulde vel nok blive, højtidelig sagt, en Afhandling, en Stil om hvad de havde set i Sorø.

Odsherreds Husholdningsforening med Fru Hessellund Andersen i Spidsen, Sorøkredsens Husmandsforeninger med Fru Astrid Jensen, Fuglebjerg, Udby og Vollerslev Husholdningsforeninger, Hovedstadens kooperative Husmoder-

forening og flere andre Foreninger har ligeledes gæstet os, saavel som Elever fra vore Naboskoler og 2det Aars fra den Suhrske Husmoderskole.

Ja, mange Gæster har vi haft Fornøjelsen af Sommer og Vinter. I forrygende Snevej den 9. Feb. fik vi saaledes et morsomt Besøg af Briand Clausen og Frue og Juliang Chang og Frue fra Nanchang i Kina og lidt senere, efter Besøg paa Akademiet, Kontorchef Hegermann-Lindencrone og Fuldmægtig Michelsen fra Undervisningsministeriet.

Og det var festligt at have Hr. og Fru Kaptajn Balle med til Simigaks Skoleafslutning, de som altid paa den kærligste Maade tager sig af de unge Grønlændere, og fornøjeligt at faa Besøg af Skoleinspektør Evald Jensen, Magdalene Jensens Broder, hvis Søn, den unge lovende Kunstner glædede Skolens Elever med sin Musik.

Det blev en Oplevelse at faa Besøg af Anna Alin-Bosson fra Tärna Folkehøjskole, ligesom det var rart at se de finske Husholdningskonsulenter Martha Kuusela og Irja Nikula og Lærerinde Astrid Bergman fra Stockholm og Dagny Widka samt Frederikke Steenstrup, Karen Røskaft og Ingeborg Westbye fra Norge.

Senere kom Damerne Vivian M. Bowles, Toronto og og Hayel Johnson, New York og Forstander Gam fra Egedesminde, Grønland, som vi har glædet os til at stifte Bekendtskab med, og for hvem Simigak demonstrerede en Klasseundervisning saa rygende fint, saa hun fik sat baade Elever og Lærerinde paa Plads.

Endvidere fra New York Mabel Kittredge, Mary Flint og den yndige Frances Seaales, som ikke kunde forstaa Sproget, men Smilet og Kaffen og Fotografiens Gode og fra Holland Aafhe Bruining og Mellemskolelærerne Jozef Kret og Mickert Janik fra Polen. Og Forstander Larsson med Frue og Datter fra Munka-Ljungby Folkehøjskole i Sverige har ogsaa glædet os med et Besøg ligesom gl. Langkjær glædede os med at komme med sine tyske Slægtninge og Veninder Olga Nagel og Marie Kummerfeldt fra Hamburg.

Et yndigt Besøg fik vi en Aftenstund af nogle og fyrré svenske Smaaskolelærerinder, som havde lagt et 14 Dages Studiekursus til Sorø, under Ledelse af de sympatiske Kvinder Rektor Frk. Anna Edmar, Norrkøping, Rektor Anna Steiner, Lund og Lærerinde Frk. Annie Fabricius, Lingø.

Som sædvanlig havde Skolen et festligt og interessant Besøg af Deltagerne i Frk. Stemanns Feriekursus i Dansk, Sprog og Kultur derimellem fra England, Estland, Frankrig, Italien, Nederlandene, Polen, Tyskland, Østrig og U. S. A. og en af dem, Maria Aitzetmüller fra Østrig, sendte gennem Ungdoms Røde Kors og Fru Dalmark den morsomste Hjertebog til vore Elever, rummende Tegninger, Skitser, Broderier, Typer paa Nationaldragter, Perlebroderier, Reklamer, Industriprodukter, Billeder af deres Forfattere og Digtere, Udsnit af Kunst — sikkert for at prøve at tilvejebringe en Forbindelse, som Bibliotekskonsulent Jørgen Banke igennem sit Foredrag paa Skolen om „Nordisk Kultur“ søgte at skabe mellem de unge i de nordiske Lande.

Et spændende Besøg fik vi ogsaa af 28 finske Hus-holdningskonsulenter, deriblandt Præsidentens Datter, med Irja Kalajoki i Spidsen; efter Frokosten i „Landsbyens Skolekøkken“ og en rask Tur igennem Afdelingerne og i Blommehaven blev vi som gamle Venner, hertil bidrogen Hilsen, som de kom med fra Elli Saurio, som i sin Tid hospiterede paa Ankerhus og som vi kom til at staa meget nær, en Hilsen der ledsagedes af et finsk Dugtæppe, vævet og syet typisk finsk, og næsten højtidelig virkede det, da de inden de tog bort, op af deres Taske tog Husmoderens Sang, som de har optaget mellem de finske Sange og nu sang den for os her.

Fra Island har vi ogsaa haft den Glæde i Aar at faa Besøg af mange Venner, af tidligere Elever, deriblandt Sigurdsborg Kristjansdottir fra Mula, som tog med over til et Møde i Staby ved Ringkøbing, hvor 800 Husmødre var samlede til Møde, ledet af Ingrid Sonne Hansen og Kirstine Christensen, og hvor man maatte ty til Mikrofo-

ner for at blive hørt — og slog fast, at denne stærke vestjyske Blæst, som vi der mødte maatte betyde Kraft og give Udholdenhed, og saa kom de unge dygtige Husholdningslærerinder Dagbjørt og Oløf Jønsdottir og Helga Sigurdsdottir og vor trofaste Ven fra 1910 Fjola Stefansdottir gift med Dr. Fjeldsted paa Vej til det nordiske Ernæringsmøde paa Hindsgavl, og senere kom Havebrugskonsulent Asgeirson og viste os gennem Lysbilleder og Foredrag alt det vidunderlige Island har faaet igennem sine varme Kilder, ogsaa af Blomster, Grønsager og Druer.

Og da vi naaede Efteraarsjævndøgn fik vi et kært Besøg af Professor N. A. Larsen, som efter et vel overstaaet Sygdomsanfald og et forfriskende Kurophold i Tyskland, befandt sig saa godt, at han veltilpas kunde tage en Tur herved sammen med Frk. Elmer, og vi syntes, at vi igenem det lille Besøg fik som forstærket den Opmuntring og Afstivning, som Professor Larsen har givet os gennem de mange Aar. Men vi har da ogsaa haft den Glæde at se vore gamle Venner fra England, Jacob Nielsen delte ovenikøbet sin Nytaaraften med os, og Fru Jac. Nielsen fik vi da Lov til at vise vort Ønskekøkken „Landsbyens Skolekøkken“, som hun har bidraget sit til blev rejst.

Dr. Hindhede gav ogsaa Skolen et fornøjeligt Besøg, da han stoppede op paa en Cykletur fra Ringkøbing, inden han næste Dag med et Par røde Æbler i Lommen cyklede videre, før Skolen vaagnede. Men det var ogsaa fornøjeligt at faa Besøg af Fuldmægtig Hjorth og Frue, af den stoute Peder Lassen fra Strukstrup i Angel og af Redaktør Jensen og Hustru fra Flensborg. Og Pastor Højbjerg og Nielsen-Svinning, som begge gav os et Foredrag. Paa Skolen har ogsaa talt Kunstmaler Blumensaadt, Adjunkt Hellner, Eskild Nylev, O. Lünell, Pastor Hansson, Enrico Bjerre, der har faaet en grundtvigsk Ungdomsskoleundervisning i Gang flere Steder i Københavns Nærhed. — Gamle Venner hjemmefra. Skoleinspektør Chr. Jürgensen og hans Hustru Camilla Buchholtz og Jacob Thommesen fra Levring besøgte os, men ogsaa Fru Therese Stamer og Vejstrups fra Helsingør.

Naar man ser tilbage for at berette om et Aar, der er gaaet, synes jeg, det er rigtigst først og fremmest at fortælle om det, der har været til Glæde og Opmuntring — lade det trange og tunge glide tilbage, men der er jo da lykkeligvis lysende Oplevelser for de fleste, selv om de ogsaa kun har bestaaet i at have overvundet Besværligheder af forskellig Art. Men derfor føler man alligevel den „staaende Strid“, de mange maa udkæmpe, føler med dem, der er blevet ene, syge, dem, der strider den økonomiske haarde Kamp, dem, der i Sorg maa se deres Børn lide, dem, som har faaet Uro og Tvivl i deres Sind — og selv om strenge Tider langsomt skrider, vil de sikkert alligevel give en Lidelsens Værdi, der styrker Aand og Sind.

Aah, men saa mange af de gamle Venner og Slægtninge som har præget ens Liv og Tilværelse, der dog er gaaet bort, saa det til Tider kan blive saa underlig tomt og fattigt — derfor er det en dobbelt Oplevelse og en stor Glæde, naar man ude fra den store Verden faar Lov til at møde Mennesker, man føler sig i Pagt med, beslægtet i Syn og Opfattelse. Og det har været en saa vidunderlig Oplevelse at møde den unge amerikanske Præst Esra Young og hans Hustru Jessamine fra Wisconsin — saa man, som Niels Dael skrev, „maa takke Gud derfor“.

Ja, der er meget at takke for, ogsaa naar man møder Forbundsfæller i Dagliglivets Strid — og det har været en stor Opmuntring at møde Fru Lejla Lange, hun kom til vort Husmoderstævne, det gjorde ogsaa Fru Undervisningsminister Jørgen Jørgensen, Fru Marstrand, Ingeborg Kierkegaard o. m. fl. — og gennem hendes Foredrag følte vi stærkt det fælles Ansvar for vore Hjem og vore Unge og Nødvendigheden af uforfærdet at hævde sin Opfattelse, bekende sin Tro.

Julesang.

Mel.: Vidunderligst af alt paa Jord.

Fra Arilds Tid mod Stjerner Egn
 har Menneskene stirret
 og stavet paa de sære Tegn,
 om end det var forvirret.

En stille Nat Gud Herrens Haand
 den Skrift paa Himlen satte,
 som Jordens Børn ved Lysets Aand
 kan baade se og fatte.

Der stod det over Bellehem
 med Ord, som ej kan svige,
 at Syndens Børn var kommen hjem
 til Naadens Himmerige.

Og denne Skrift er klar endnu
 paa Aandens Himmelbue,
 om vi vil komme det i Hu
 og op med Tro vil skue.

Den hvisker ned til hver en Sjæl,
 som sukke maa og græde,
 at der udsprang et Kildevæld
 for os til Fred og Glæde.

Til Folkets Raad den taler om
 at dæmpe Hadets Flammer,
 til Hjærterne den kærligt kom
 med Raad for selvsyg Jammer.

I Julenatten atter frem
 med Kraft den Skrift vil træde,
 med Stjernen over Betlehem
 til Fred og Fryd og Glæde.

Gud give da at Stjernen maa
 op over Danmark stige,
 og at fra den, der ud maa gaa
 et Lys til Folk og Rige.

K. Bjerre.

Trykt i „Den liberale
 Venstre-Almanak 1936“.

Andersine Hansen

— 0 —

Tante blev hun spøgende kaldt af sine Studiekammerater, og dette Navn dækkede netop det, der for hende var saa betegnende, den hjælp-somme, kærlige Slægtning det vidunderlige, som ydmyge, selvfornæg-tende Kvinder kan give Slægten og den opvoksende Ungdom af Moder-lighed, Forstaaelse, Omsorg og Hjælp. Og det gav Andersine Hansen bogstavelig sine Søskendes Børn, da de trængte dertil, gik dem i Mo-ders Sted, savnede for at give disse sine Kære alt det, hendes kærlige Sind ønskede dem.

Men Andersine Hansen var ikke alene sin Slægt en god Støtte, hun blev ogsaa en af Husholdningssagens Pionerer. Det skyldtes maaske noget, at den kloge, gode Mand, Forpagter Hempel Syberg, i 1903 fik hende til som ældre at tage paa Skole, uddanne sig til Husholdnings-lærerinde. for som Vandrelærerinde i „Fyns Stifts patriotiske Selskab“ at tage et husøkonomisk Oplysningsarbejde op, et Arbejde hun fik Lej-lighed til at fortsætte og bane Vej for ogsaa i andre Husholdnings-Aftenskoler baade i Jylland og paa Sjælland, hvilket vist blev hende selv til megen personlig Glæde.

Hun havde ogsaa den Glæde 1918 at blive indvalgt af „De samv. danske Landboforeninger“ som deres Repræsentant i en Kommission, som Undervisningsministeriet nedsatte med det Formaal at finde en Ordning til Uddannelse af Husholdningslærerinder, ligesom „Foreningen af Husholdningslærerinder og -Lærere“ i sin Tid overdrog hende Le-delsen af deres Bureau.

Men de sidste Aar var paa mange Maader trange for hende, men hun naaede at forsone sig med og blive glad for den Hjælp, den for-tjente Aldersrente gav hende — hun burde have haft Hjælpen som en Hæderspension. — Den 9. Januar blev hun begravet fra Hillerslev Kirke, hvor hun var døbt og konfirmeret. Og da man stod ved hendes Grav og saa ud over det skønne, fynske Land med Bakker, Skove, Marker og Moser og ned til de Gaarde. hvor hendes Slægt har levet deres rige, arbejdsomme Liv, var det som noget skønt, der fuldkommedes. — Ære være hendes Minde.

M. L.

Redaktør Raunkjær.

Skrevet i „Tidsskrift for Husholdning“ 10. Februar 37.

—O—

Del var baade med Vemod og med Sorg, man modtog Budskabet om Redaktør Raunkjærs Død. Han har alle Dage været Husholdnings-sagen en god Støtte, hvad vort „Tidsskrift for Husholdning“ jo er et lydeligt Bevis for.

Hvor virkede han frisk og kraftig, og hvor var det festligt at møde ham; endnu mindes jeg, da han i „Tidernes Morgen“ satte Fru Rebekka la Cour Madsen, Frk. Ellen Sejerø Olsen og mig Stævne paa Jernbanehotellet i Fredericia for at drøfte Husholdningssag, finde Udvej for et Husholdningsblad. — Og mange husker ham sikkert fra et bevæget Møde, vi fik Lov til at holde paa Rigsdagen, hvor Bølgerne og Meningerne gik saa højt, at man næsten ømmede sig, da han paa sin lune Maade beroligede Sindene med en lille Bemærkning om, at saadan en frisk Debat var som at komme til „Sølvbryllup i Vestjylland“.

Og man husker hans stoute Skikkelse ved Husholdningsforeningernes Aarsmøder paa Nyborg Strand, som han i adskillige Aar var med til at præge. — Og mødte man ham i Rigsdagens Vandrehal fortalte hans Smil og hans karakteristiske imødekommende Haandbevægelse, at Husholdningssagen ogsaa havde Venner paa Tinge. — Og hvor har han frydet mange med sine smukke Billeder af de gamle danske Gaarde og Huse — og derigennem aabnet Øje og Sind for den naturlige Skønhed og Harmoni, saadanne gamle Hjem kunde skabe.

Ja, det var godt at møde Redaktør Raunkjær, man kunde ligefrem glæde sig til at møde ham igen — og saa er han nu død, og den forstaaende Vennekreds blevet ham mindre; men Tak for, hvad han har givet os og danske Hjem af Glæde, Forstaaelse og Støtte.

M. L.

Margrete Pedersens Jubilæumstale.

—O—

De „runde“ Aar, de med 5 delelige Tal i vor Tilværelse faar os til at se tilbage og vi har i Aar paa Ankerhus ikke mindre end to store Jubilæer at feste for, foruden alle „de smaa“ for de Elever, der fejrer deres. „Ankerhus“ er 35 Aar gammel som Bygning, men dens Virke udadtil er ældre — med Sorø Husholdningsskole fra 1895 men navnlig med de vandrende Kursus fra 1900 begyndte dens landsomfattende Virke. Dens Navn har ogsaa Jubilæum, den fik

i Maj 1907 Navnet Husholdningsseminarium*); tidligere betegnedes Ankerhus som Sorø Lærerindeskole for Husholdning. Dens Maal var at hjælpe unge, dygtige praktiske Kvinder til en Uddannelse, saa de kunde drage ud og vække Husmødrenes Interesse for god Økonomi og sund Leve-maade og for Udnyttelse af Hjemmets Produkter.

Dens store Maal var ikke at virke alene for Dagen i Dag eller i Morgen, men for Fremtiden og for Livets Skyld. Dens Opgaver lykkedes, dens Maal naaedes, om end gennem Kampe og Modstand af forskellig Art, saaledes at Fru Lauridsen ved 25-Aars Dagen paa Spørgsmaalet „Hvad har vi naaet i de 25 Aar?“ kunde sige: Vi har faaet Husholdnings-skoler og faaet disse anerkendte og statsunderstøttede, Skoler og Lærerinder har faaet deres egen Forening, Husholdnings-bureau og Pensionskasse. Vi har faaet Husgerning i Efter-skolen for unge Piger og vi har faaet Lærerindeuddannelsen udvidet, Husholdningskursus for gifte Kvinder, Husholdningsforeninger — og saa Samarbejde med de nordiske Lande, og Fru Lauridsen slutter sin Omtale af de 25 Aar med gl. Christensens Ord:

„Vi maa have Fremtiden for Øje, søge at give de unge en Udvikling, saa de kan vokse i aandelig og legemlig Sundhed, i Arbejdsmod, Arbejdsglæde, Omtanke, Redelighed i Ord, Tanke, Følelser og Handlinger i Sparsommelighed og Hjælpsomhed.“

„Gl. Christensen Tune“ giver i Husholdningssagens Historie sin Karakteristik af de forskellige Husholdningsskole-folk og siger om Fru Lauridsen: „Altid er hun i Aande, fuld af Ideer, utrættelige i at sætte dem i Værk, ofrer Tid, Arbejde og Penge derpaa. Hun er brændende varm for sin Sag, og *saa har hun en Tro, der kan flytte Bjerge.*“ Saaledes kender vi Fru Lauridsen som den, der ikke giver op, meget har hun givet os i sit Exempel, mange gode, manende Ord, er fra hende gaaet ud til os, i Skole, ved Kursus, ved Foredrag, gennem Artikler o. s. v.

*) Efter Professor N. A. Larsens Forslag.

I 1915 siger Fru Lauridsen til os: „Det eneste vi kan gøre for at forebygge strenge Tider og som vi bør gøre, er at gøre vor Pligt, lægge al vor Energi i det Arbejde, der er os betroet i egne Hjem, som Hjælpere hos andre, som Vejledere for andre. Ved at gøre vor Pligt, udføre vort Arbejde samvittighedsfuldt være nøjsomme, gode, hjælp-somme, styrker vi Sammenholdet mellem Hjem og Menne-sker, Land og Folk, det vil betyde meget i gode som onde Dage.“

Mange Minder, mange Baand knytter gamle Elever til Husholdningsseminariet Ankerhus, det ligger i os, naar Tan-kerne gaar tilbage til Sorø — vi ved vist ikke selv, hvor-meget vi er knyttet hertil, og vi føler de Hilsner, vi har faaet herfra, har Sangbund i os, som f. Eks. i Peter Dams skønne Vers 1916:

„Hører i Kongebrolindenes Susen
fødes og stige, synke og dø,
Vandene larmer og koger i Slusen,
hvid skinner Kirken bag Pedersborg Sø“

Vi er i Sorø, naar vi læser de Vers, vi ser Sorø, vi oplever Sorø igen, i Glæde og Vemod, idet vi mindes, hvad vi har faaet her, og vi mindes dem, der har levet her, men er gaaet bort, og dog har givet os saa meget, som Eva Dam Thomsen skrev:

„Solrige Dage, saa sagte I rinder,
lykkeligt, straalende, samlende Minder
samlende Solllys for kommende Tider,
naar Livet sin vanlige Mørketid rider.“

I 1925, altsaa ved Husholdningsskolernes 30 Aars Jubi-læum udtaler Fru Lauridsen paa en Forespørgsel fra Rektor Mann fra Cornell-Universitetet i Amerika om, hvad vi yderligere ønskede os, følgende:

Skolekøkkenlokale i hver Kommune,
Skolekøkkenundervisning i Folkeskolen,
Efterskole- og Ungdomsskoleundervisning overalt,

Fortsættelsesundervisning for Husholdningslærerinder,
 Pension for Husholdningslærerinder,
 Præmiering af veldrevne Husholdninger,
 Forsøgsstationer,
 Ernæringsfysiologiske Forsøg,
 Huslig Uddannelse som Ægteskabsbetingelse,
 Husholdningsfakultet.

Husholdningsministerium — og indtil dette gives burde Socialministeren en Gang aarlig indbyde Husmødrenes Repræsentanter til et Forhandlingsmøde paa Rigsdagen, i Folkets Hus, for i Fællesskab at faa fremmet noget af det, der i Øjeblikket har sin praktiske og sociale Betydning.

Hvad der af dette er naaet i Dag, ved De alle. Der arbejdes stadig fremad, og aldrig har Fru Lauridsen tabt Maalet af Sigte, men siger i 1927 ved 25. Aars Dagen for Ankerhus „Maalet maa være at skaffe vor Slægt, vort Folk, vort Land, vort Samfund, gode Hjem“, og Arbejdet paa Ankerhus har stadig ført nye Tanker og nye Ideer igennem til Gavn, til Glæde, til Berigelse for os alle.

Vi takker Dem, Fru Lauridsen, for Deres store Indsats for Husholdningssagen i alle dens Forgreninger: i Hjem, med store og smaa, i Foreninger, i Skoler, i Seminariet, ud over Landet har Deres Tanker slaaet Rod, og der arbejdes af mange dygtige maalbeviste Kvinder paa at føre Deres Tanker og Idealer ud i Livet. Idet vi takker for alt, hvad vi hver især har faaet herfra, ønsker vi Fru Lauridsen Sundhed og Glæde, Liv og Fremgang, Velsignelse over de kommende Aar og ønsker mange Aar at virke i endnu. Som vor kære Moder her, Fru Lauridsen, altid for os har holdt Idealernes Fane højt, saa der var høje Maal at arbejde for, ønsker vi, at den Fane, som en Kreds af gamle Elever gerne har villet skænke til Ankerhus, maa vaje ved denne Skole ved Fest, i højtidelige, i glade og alvorlige Stunder, som et Banner, hvorom man fylkes, som et Samlingstegn for dem, der hører Ankerhus til.

Aarsmødet 1937.

—o—

Aarsmødet blev afholdt den 4. og 5. September og ualmindelig mange var stævnet til, idet Skolen var 35 Aar og Foreningen Ankerhus 25 Aar. Dette var vel Grunden til, at saa mange kom og det var en af Grundene til at vi her paa Skolen imødesaa Dagen med lidt mere Spænding end sædvanlig — men spændende at ogsaa, om Fru Lauridsen kunde naa at slippe vel over og hjem fra den lille Operation og Hospitalsophold paa Dr. Otto Møllers Klinik. Til stor Glæde for os alle havde vi Fru Lauridsen hjemme et Par Dage før Mødet — kneb det end lidt med Kræfterne paa Aarsmødedagen, saa har Fru Lauridsen nu vundet sin vanlige Energi og Kraft.

Optakten var Spænding — Spændingen udløstes i Glæde og Fest. Salen var det første egentlige Samlingssted om Lørdagen og her vajede, mellem Blomster og grønne Grene, den store, smukke Silkefane, der var Jubilæumsgaven til Fru Lauridsen og Skolen. Ved Middagen her, hvor Salen var fyldt til sidste Plads, bød Fru Lauridsen velkommen og udtalte sin Glæde over at kunne samles med saa mange trofaste Venner, vundet gennem Elever i de 35 Aar. Frk. Margrete Pedersen hyldede Fru Lauridsen i en smuk Tale, som er gengivet andetsteds — og udtalte om Foreningen, der havde 25 Aars Fødselsdag, og hvis Maal det er at holde Forbindelsen vedlige mellem Skolen og tidligere Elever gennem et Aarsmøde og gennem Udsendelse af et Aarsskrift — „at hvert Aarsmøde er en Opmuntring og et lille Stød fremad til at virke for den Sag vi har kær, og at hvert Aarsskrift er en Oplysning om det rige Liv, der leves, og om de mange Opgaver, der tages op her paa Skolen“, Hr. Folmer Dam tolkede Skolens Tak til Foreningen og adresserede Takken til Frk. Pedersen, der har været Foreningens Formand i 24 Aar, og overrakte hende 24 lysserøde Roser. Det regnede med Blomster og Gaver, Fru Lauridsen fik 35 mørkerøde Roser, Frk. Sejerø Olsen, der

var Foreningens første Formand fik lyserøde Nelliker, Frk. Margaret Lauridsen et nydeligt Album til at samle Aarsmødebilleder i, og Frk. Tarp, der har været Medlem af Bestyrelsen gennem alle de 25 Aar, fik en smuk Mappe. Nye Sange og „gamle“ Sange blev sunget, og Frk. Meyland-Smith talte for de Unge, Frk. Tarp for Sekretæren, og desuden talte Frk. Margaret Lauridsen, Fru Thing Poulsen, Fru Clausen, Skaarup m. flere — et fornøjeligt, festligt Samvær havde taget sin Begyndelse. Senere paa Aftenen saa man i Lysbilleder Ankerhus gennem de 35 Aar, og Sange og smaa morsomme Vers satte Tekst hertil.

Aftenen sluttede med en pragtfuld Fakkeldans i Seminariegaarden af Skolekøkkenets Elever og en Aftensang, der tonede smuk i den stille Aftenkvæld.

Søndag Morgen samledes man paa vanlig Vis paa Plænen foran „Gamle Ankerhus“ til Morgensang og nød det gode Vejr og det skønne Udsyn over Haven og Pedersborg Sø.

Kl. 10 samledes Medlemmer af Foreningen til Generalforsamling i Skolestuen. Formanden bød velkommen og mindedes Andersine Hansen, som en af Husholdningssagens trofaste og første Forkæmpere og Frk. Ellen Larsen som en af de yngre, dygtige og energiske Lærerinder, der begge er døde siden sidste Aarsmøde.

Efter at Aarsberetningen var aflagt, fremlagdes og godkendtes Regnskabet. Ved Bestyrelsesvalget genvalgtes Frk. Margrete Pedersen, Frk. Marga Teglbjærg, Fru Dittmann og Frk. Tarp. Desuden bestaar Bestyrelsen af Frk. Juul Andersen, Frk. Meyland-Smith og Fru Gudrun Hansen, Tystofte.

Det vedtoges at udsende Optræninger af Medlemsbidraget sammen med Aarsskriftet i Stedet for Girokort, og man haaber derved, at Medlemmerne lettere faar betalt.

Under Eventuelt fortalte Fru Eliasson om Forsøg med Raasyltning og fremviste de nye Mostapparater. En lille Stund blev der til at vandre rundt og se, hvad der nu var kommet af nyt i de forskellige Afdelinger og — til at hygge sig med specielle Venner og Kammerater.

Ved Middagen Kl. 12 vekslede Taler og Sange paa det fornøjeligste, og saa var det spændende, om man kunde naa at drikke Kaffe i Skolekøkkenet og endda smage, hvordan Kaffen var i Modelkøkkenet og paa Regensen.

Ved Eftermiddagsmødet holdt Dr. Viggo Munck, København et udmærket Foredrag om „Hjemmene og Sundheden“ — om hvad Husmoderen burde gøre for sin egen og sin Husstands Velvære og Sundhed.

Hr. Folmer Dam fortalte ganske kort om det nye indenfor Ernæringsområdet og Fru Lauridsen talte om den nye Skolelov og hvad den gav Tilsagn om.

Dermed var det egentlige Møde forbi, og Bilerne begyndte at rulle bort og atter stod vi tilbage paa Seminariets Trappe og vinkede et Farvel med Tak til de Bortdragende fordi de havde været med til at gøre disse Dage festlige, rige og gode.

M. T.

Laboratoriearbejdet.

—o—

Med de stadig stigende Krav til Husholdningslærernes Forstaaelse og Viden, Oplysningsarbejdets Udvikling har medført, er heldigvis fulgt Muligheden for en saadan Omlægning af Undervisningen inden for den 2-aarige Uddannelses Rammer, at Kravet i betydelig Udstrækning har kunnet opfyldes. Fremkomsten af fyldige og gode Lærebøger i de vigtigste teoretiske Fag, Ernæringslære og Varekundskab, har bidraget hertil, og Optagelsen af Fag som Materiallære og Redskabslære — endnu i beskedent Omfang; men under Udvikling — har ogsaa været medvirkende. Samtidig har vi tillagt 2det Aars Lærerindeelevers Laboratoriearbejde stor Vægt og søgt at udbygge det paa en saadan Maade, at det bedst muligt løser Opgaven: Elevernes Bibringelse af en nærmere Forstaaelse af Husholdningsvarernes Bygning og S sammensætning, Tilberednings-

processernes Karakter og Forudsætninger og en samtidig Træning i simple Undersøgelers Teknik og Tilrettelæggelse.

2det Aars Laboratoriarbejde er henlagt til Lørdagene, saaledes at vi hver Lørdag har Halvdelen eller to Tredjedele af Eleverne til Raadighed. Arbejdet foregaar dels i de nyindrettede Lokaler i Laboratoriebygningen, hvor der før var Systue, dels paa det store af de gamle Laboratorier i Seminariets Loftetage. Det er efterhaanden lykkedes os at faa et ganske godt og moderne Apparatur tilvejebragt; men der er alligevel endnu mange dyre Apparater, som staar paa vor Ønskeseddel, men som vi ikke har haft Raad til at anskaffe: saasom Viskosimetre til Maaling af Retters og Produkters Konsistens, en hurtiggaaende Centrifuge, Glødeovne til Foraskning m. m. I det sidste Aar har vi anskaffet et Ionometer til pH Bestemmelse ad elektrometrisk Vej, en Termostat, en ny analytisk Vægt, en ganske god Bageovn, Apparatur til Askorbinsyrebestemmelse og mange værdifulde Smaating; men et fuldt udstyret, første Klasses Forsøgskøkken mangler vi stadig. Vi haaber, vore Ønsker maa blive opfyldt ad Aare ved undervisningsministeriel Velvilje.

Lørdagens Laboratoriarbejde strækker sig over hele Dagen. Fra Morgen tidlig til Aften silde er 2det Aars travlt optaget af Øvelserne og de mere selvstændige Undersøgelser, og det hænder vist ikke saa sjældent, at nogle af de ivrigste finder Lejlighed til at arbejde paa Laboratoriet ogsaa til andre Tider. Vi følger det Princip, at der altid skal være Adgang for Eleverne til at arbejde paa Laboratoriet paa egen Haand; det skærper deres Interesse og deres Ansvarfølelse og udvikler deres Selvstændighed. Heldigvis er det saadan, at de fleste Elever hurtigt faar Interesse for Laboratoriarbejdet. Mange finder det ligefrem morsomt; men naturligvis er der ogsaa Elever, som mangler Sans for det og ikke kan se Værdien af det, og de har lige saa lidt Fornøjelse af Laboratoriarbejdet, som det har af dem.

Vi begynder til Maj med at lære den mest fundamentale Teknik. Afvejning, Titrering og Brugen af de mange

forskellige smaa og store Apparater indøves, herunder ogsaa Brugen af Mikroskop og Mikroprojektionsapparat. Saa gaar vi over til de forholdsvis simple, elementære Undersøgelser af Vand, Mælk og Mel, idet dog to Par altid er beskæftiget med Mikroskopering. Senere tager vi fat paa elementær Analyse af Fødemidler, saa hver enkelt Elev faar lært at bestemme Fødemidlernes Indhold af Raaprotein, Raaaske, Raafedt, reducerende Sukkerarter, Tørstof og — med de endnu ufuldkomne kemiske Metoder — Askorbinsyre. Længere hen gaar vi løs paa Urinundersøgelser af elementær Art; men allerede ret tidligt begynder vi paa husholdningstekniske, simple Undersøgelser som Bageforsøg, Konserveringsforsøg, Kogeprøver m. m., idet vi her først og fremmest lægger Vægt paa Elevernes Opøvelse i elementær Forsøgsteknik og det Maal af Forstaaelse af de husholdningstekniske Processers Karakter, som herigennem kan bibringes dem, og først i anden Række paa Fremskaffelsen af nye Oplysninger. Og endelig slutter vi Undervisningen med at give hvert Elevpar en større, selvstændig Opgave til Løsning. Som Eksempel paa, hvad Eleverne naar til at kunne magte af selvstændigt Arbejde, skal jeg anføre Ordlyden af en disse Opgaver:

„Bestem Gulerødders Indhold af Tørstof før og efter Kogning og Kogevandets Indhold af Tørstof. Undersøg Gulerødders Indhold af reducerende Sukkerarter og bestem Kogevandets Indhold af reducerende Sukkerarter ved alm. Vandkogning. Beregn hvor stor en Del af de reducerende Sukkerarter, der er gaaet over i Kogevandet.“

Nu maa man ikke tro, at vi tilsigter eller mener at kunne gennemføre en videnskabelig Træning. Husholdningslærerindeuddannelsen er ikke og skal ikke være videnskabelig, men almindennende, faglig og teknisk. Og disse tre væsentligste Sider af Uddannelsen fremmes utvivlsomt gennem Laboratoriarbejdet. Jeg kommer mere og mere ind paa at lade Eleverne arbejde selv og kun give dem den nødvendigste Haandsrækning i Form af Tilsynet med Arbejdet og Forklaring, naar der spørges. Derved udvikles

deres Evne til selvstændig Tænkning, og gennem denne igen deres Forstaaelse af Sagernes Sammenhæng. Samtidig opnaar de en ikke helt ringe teknisk Øvelse, og mange af dem faar den rigtige Opfattelse af og Indstilling til husholdningsteknisk Forsøgsarbejde. Dette sidste er naturligvis af særlig Betydning for de efterhaanden slet ikke saa faa Husholdningslærerinder, der bliver Laboratoriassistenter, og med den Udvikling, Forsøgsarbejdet paa Husholdningens Omraade formodentlig i Løbet af faa Aar vil undergaa, vil meget afhænge af, om Husholdningslærerinderne magter den Opgave paa dette Omraade, som utvivlsomt vil blive stillet ogsaa dem. En videre Uddannelse og Opøvelse vil være meget ønskelig, men Adgangen dertil kommer formodentlig ogsaa. Til da maa vi klare os, som vi kan.

Naar Eleverne først har fattet Betydningen af Laboratoriearbejdet, naar deres Interesse er vakt og de har opdaget, at det er et morsomt Arbejde, kan der være noget festligt over Lørdagene paa Laboratoriet. Det er ligefrem velgørende at se, hvor let man kan lægge alle diciplinære Foranstaltninger paa Hylden, naar Eleverne først for Alvor er optaget af Opgaven. Mange Skuffelser er Eleverne ude for, mange Gange maa de høre og adlyde et „Om igen“, men des større er Glæden og den dybe Tilfredsstillelse, naar Sammenhængen pludselig gaar op for saa den ene, saa den anden, eller naar tre sammenfaldende Resultater viser Arbejdets Paalidelighed.

For alle vore gamle 2det Aars vil jeg ønske, at den utrættelige Iver, den aldrig svigtende Higen efter Forstaaelse, der saa ofte har præget dem i deres Laboratoriearbejde, maa følge dem ogsaa i det Arbejde, de efter endt Uddannelse kommer ind i, af hvad Art det saa er. En saadan Iver, en saadan Higen efter Forstaaelse, vil tjene Standen til Ære og højne Agtelsen for den paa samme Maade, som Laboratoriearbejdet tjener til at højne Uddannelsens Plan.

Folmer Dam.

Pastor K. Bjerre.

—o—

En Aftenstund den 14. Juli 1937 sov K. Bjerre stille ind i Døden omtrent 77 Aar gl. nede i Graasten, hvor de var paa Besøg hos deres ældste Søn, og om Bjerre kunde der med Sandhed siges, at han gik bort, „som Sol i Høst gaar ned“ efter et velsignet Dagværk mellem Mennesker i Hjem, i Skole, i Kirke. Det sidste han foretog sig, var at afsende Breve til Venner med Tak for Hilsen til hans 50 Aars Præstejubilæum. Breve, som naaede frem samtidig med Budskabet om hans Død. Og han fik Lov til kort forinden at samles med sin gamle Menighed paa Fyn, at holde Guds-tjeneste i Skydebjerg og i Aarup, og han prædikede saa myndigt, friskt og inderligt som ingensinde før, blev der sagt — og selvom det var i Vemod, man samledes ved hans Baare, var det dog i dyb Taknemlighed for, hvad han havde været som Højskolemand, for Afholdssagen, som Guds Ords Forkynder og for, hvad han havde været personlig for de enkelte — og for den Fred, der hvilede over hans Grav ved Gavlen af Skydebjerg Kirke med den skønne, Udsigt ud over det frodige Land og ned over den gamle smukke Præstegaard, hvor han og hans kære fik saa mange gode Aar.

Det var saa godt at være i Bjerres Nærhed, hyggeligt at være i Stue sammen med ham, festligt at være i hans Selskab, hvor hans Vid og Lune prægede Stemningen, — og som han kunde glæde Børn og fornøje Unge med sine Historier, snart som en Bjørnson, snart som en Spillemand, og bag de skæmtende Ord laa der saa meget fint og kønt som kaldte Gudsindet frem. — Og trygt var det at sidde under hans Talerstol og hans Prækestol; hvor kunde han give meget, klare meget, og det baade med Hensyn til Viden og Tro. — Det føltes paa samme Maade de sidste Aar, naar han førte Ordet paa sin gamle Skole, som det føltes, da han stod i sin Mandoms Kraft paa Sorø Højskole og talte til den store lyttende Elevskare paa sin rammende,

tilforladelige Maade om stort og smaat, og jævnt om alt det høje.

Naar jeg synes jeg maa fortælle lidt i Skolens Aarskrift om K. Bjerre, er det ogsaa fordi, han som faa kom til at indvirke paa min Livsbane. Han kom som ung Kapellan til Levring Præstegaard, for at virke som Vikar for Pastor Bruun, mens denne tog paa sin første og store Foredragsrejse til Amerika. Og til Levring Præstegaard hørte jeg og mine Ungdomsvenner og kun de, der fik Lov til at leve deres Ungdomsaar i Forbindelse med Pastor Bruun og hans fine ejendommelige Hustru, Sofie, ved, hvad det betød for de unge at være som hjemme, at komme i Levring Præstegaard, jeg fra mit Hjem i Astrup, som var Sognebaandsløser. — Og i dette vidunderlige Præstehjem fandt K. Bjerre sin Hustru, Elise Møller, og da de blev gift, fik jeg Lov til at følge med til Sorø, som jeg havde drømt om, siden vor Barndomslærerinde, Moster Maren, havde fortalt os dens Historie. Jeg fulgte med dem til Sorø Højskole for at hjælpe Elise i Huset og lære Højskolens Elever at væve.

Og der mødte jeg saa Husholdningsskoletanken som igen var kommet frem, blevet aktuel hele Verden over, men som allerede var fremme i 70'erne, hvor der begyndtes en Husholdningsskole paa Lolland, der oven i Købet blev understøttet i Lighed med Landbrugsskoler; men den gik dog ikke, Tiden har maaske ikke været inde dertil, og Formen maaske heller ikke den helt rigtige. I Sorø kom Tanken frem ved et Møde i Dansk Kvindesamfund og Fru Bojsen Møller, som da medvirkede ved Sorø Højskole, blev saa begejstret for Tanken, saa optaget af den, at hun syntes der maatte begyndes straks, knyttes en Afdeling til Højskolen, saa kunde Husholdningseleverne jo lave Højskolens Mad og vaske Lærernes Tøj. Dette „Maskepi“ vilde Bjerre dog ikke være med til, selvom han fandt, at det var udmærket med en Husholdningsskole — og da saa Fru Møller ikke selv vilde gøre Forsøget, men foreslog mig at gøre det, raadede Bjerre mig stærkt til at tage fat — og Resultatet blev, at jeg fik Lov til at gøre det.

tatet blev jo, at jeg fik den Lykke og Opgave sammen med Fru Eline Eriksen at begynde Sorø Husholdningsskole 1895.

Derfor, og for mer end 45 Aars trofast Venskab er jeg K. Bjerre saa taknemlig, men ogsaa fordi han forstod at finde det bedste frem i alle Forhold.

M. L.

Reis-Hansen.

—o—

Ogsaa Reis-Hansen vil jeg gerne have Lov til at mindes i Skolens Aarskrift, for hans Raad og hans Venskab betød saa meget for mig personlig og for mit Virke. Kun godt 60 Aar gl. døde han den 8. Sept. efter at have stridt, sejret og lidt mere end de fleste.

Jeg lærte ham at kende som Departementchef i Finansministeriet, som Formand i den overordentlige Kommission, hvor han som Nationaløkonomen, Forligsmanden, Bondesønnen fra Mors hævdede sig som den store Mester, der fik Tingene klarlagte, belyste, paa en saa selvfølgelig og retsindig Maade, at man højede sig trygt og med Glæde for hans Argumenter og Forslag, — og saa havde han Lune og Humør; endnu mindes man Afslutningen hos Nimb, den Middag, som vi splejsede sammen til som Afslutning for os selv og vort formentlig gode Arbejde i den overordentlige Kommission.

Da jeg 1920 drøftede Tanken om Forslaget om det da ønskede Husholdningsministerium med ham, fastslog han til slut paa sin vittige og rammende Maade, at det, vi Kvinder ønskede, var altsaa at faa et Husholdningsministerium som Morgengave (til Valgretten), og det var jo netop det, vi ønskede; og et Bevis for, at man agtede og erkendte ogsaa det huslige Arbejde økonomisk og samfundsmæssigt.

Og jeg har ofte i mit stille Sind angret, at man undlod at „gaa paa“, at man ikke satte alt ind paa at faa den officielle Støtte skabt, som der, trods Forskrækkelsen med Husholdningsministeriet, alligevel var Stemning for, i

alle Tilfælde hos Repræsentanter baade i Folketing og Lands-
ting. — Hvis den overordentlige Kommission var overgaaet
til et Husholdningsministerium med Formanden Riis-Han-
sen som Minister, kunde mange af de Foranstaltninger, der
i Aarene alligevel har maattet opretholdes og oprettes,
naturlig kommen ind under det rette Forum — og vi havde
haft det, som man har søgt at faa igennem Husholdnings-
raad og Priskontrol, — og meget havde været anderledes.

I Stedet for skete det tragiske, at Riis-Hansen, denne
stolte, redelige Mand, i Efterkrigstidens forvirrede Dage
blev saa haardt ramt af de politiske Dønninger, at de rige
Evner, den Kraft og Styrke, som hans klare Hjerne og Om-
dømme forlenede ham med, ikke kom det Samfund til
Gode, som man syntes maatte have alle gode Kræfter behov.

Som den fødte Forligsmand fik han dog Lejlighed til
Gang paa Gang at bane Vej, og paa sin „Borg“ ude paa
St. Blichersvej sad han som en Orakles og gav de mange,
der fandt Vej derud, gode Raad og rige og fornøjelige Ti-
mer og glædede sig sammen med sin søde Hustru over
de Tusinde Smaablomster, Liljer og Roser, der voksede i
hans skønne Have.

Da, i 1923 var det vist, Pinstrup havde krævet Op-
sparing — foreslog jeg, at man saa skulde have saa meget
System i det, at man indførte en obligatorisk Opsparing
efter en vis Skala, der indbetaltes som Skatter, men forren-
tedes og tilbagebetaltes efter en bestemt Aarrække — og
forelagde Riis-Hansen Ideen; jeg havde selvfølgelig mit Mas
med at forsvare den, men han agtede dog de Kvindetanker
saa meget værd, at han tog ned til Sorø for at faa Tanken
rigtig gennemdrøftet.

Og da jeg forrige Aar udviklede Tanken om Nødven-
digheden af at faa dannet et Hjemmenes Forbund, gav
han straks den sin Tilslutning, hvad for mig var Beviset
for, at her handledes ret.

Riis-Hansens Død betød stor personlig Sorg — og et
stort Tab for en raadvild Tid.

M. L.

Professor ved Universitetet i Oslo
Dr. med.

Sophus Torup,

Kommandør af Dannebrog,
Ridder af Sct. Olav,
døde den 30. November.

Familien.

Bisættelsen har fundet Sted i Oslo.

Alle ældre Ankerhuselever har hørt Dr. Steen fortælle om „Professoren“, hendes kære, uforglemmelige Lærer. Deres Venskab holdt helt til Alderdommens Dage, og hver eneste Sommer kom Professor Torup til Sorø paa Vejen til sin gamle Moder i Odense; og Søen og Sorøskovene og Dr. Steens Rosenhave med de mørke Tuja og den store Blodbøg havde i ham en varm Beundrer, selv om der ogsaa kunde udspinde sig Diskussion, naar disse to Læger gav sig til at jævnføre disse Herligheder med Hardangerjøklens og Atnafjældenes storstilede Skønhed. De kom oftest til det Resultat, at de Ting ikke godt kunde sammenlignes.

Deres saa rige Venskab daterede sig fra en Efteraarsdag i Halvfemsene, hvor den unge Fysiologiprofessor i Kristianiauniversitetets Forhal henvendte sig til en af sine Tilhørere, Caroline Steen, der efter sin Fars Død, den kendte Professor i Matematik, var rejst op til Norge for der at tage en Lægeuddannelse, med Tilbud om Hjælp i en eller anden Form, da han havde bragt i Erfaring, at hun arbejdede under trange Kaar. Da hun bestemt frabad sig enhver Hjælp, sagde han: „Jamen Frk. Steen, vi er jo dog Landsmænd!“ — og den Sætning aabnede ham Døren til hendes Sind med dets Rigdomme, og et Venskab, der varede Livet ud! For to Aar siden døde Caroline Steen, med sit svage Syn ukuelig trods sine firs Aar; og nu er Sophus Torup gaaet bort midt i sin Gerning; thi skønt han var seks Aar over Aldersgrænsen, holdt han, paa særlig Opfordring fra Universitetet, stadig Forelæsninger paa det fysiologiske Institut, som i sin Tid blev rejst ved hans Initiativ, og som han viste mig med synlig Stolthed, da jeg i April i Aar

var saa heldig at kunne aflægge ham et Besøg og bringe Hilsen fra Dr. Steens Skolehjem, fra „Skovhytten“, han tog i Arv efter Dr. Steen, og som Fru Lauridsen overtog for der at faa skabt et „Dr. Steens Skolehjem“ for Skolekøkkenlærerinder, hvilket sikkert var til Glæde for Prof. Torup, da det var ham magtpaaliggende, at Caroline Steens Minde blev værnet.

For Husholdningsstudiet belød Prof. Torup ogsaa meget, — og ved det første nordiske Husholdningstærerindemøde, der 1909 blev afholdt i Sorø, paa Akademiet, indledede han saaledes en Forhandling om Ernæringssspørgsmaalet som Skolefag. Med sin strengt videnskabelige Indstilling og store Anseelse skabte han forøget Respekt for det omhandlede Spørgsmaal. Han opmuntrede stadig til videre Arbejde i Husholdningssagens Tjeneste og understregede stærkt, hvor vigtigt det var at faa de videnskabelige Resultater gjort tilgængelige for Almenheden — just det Arbejde, en Institution som Ankerhus har sat som sit Maal.

Det er en sælles menneskelig Erfaring, at ethvert Arbejde lettes og hjælpes ved Opmuntring; og af al Opmuntring er den værdifuldest, som kommer fra en samstemt og forstaaende Ven; en saadan Ven var Dr. med. Professor Sophus Torup baade for Lægen Caroline Steen og for Husholdningsseminariet Ankerhus.

Dr. Steens Skolehjem, December 1937.

Ingrid Saxtorph.

VED BYENS SKEL

hvor København og Hellerup mødes, hvor Tingskiftevej og Strandvejen løber sammen ved Tuborg, staar der en stor firkantet Sokkel af Faxe Kalksten, hvor der af Billedhugger Jens Lund er indhugget symbolske Billeder, hvorunder staar:

VIS MAND VEJER NØJE

GOD VILJE FINDER VEJ FREM

VÆLG OG VRAG MENS DET ER DAG

Mit Hjemlands Kyst.

Mel.: Paa det jævne. — (Carl Nielsen).

Havet synger sine Sange
om mit Hjemlands skønne Kyst,
hvor de klippeklædte Vange
sover lornerosetyst
gennem lyse Sommernætter,
under Maanens hvide Strøm,
og i Melodien fletter
sig vor Længsel og vor Drøm.

Der er Styrke, der er Lykke,
der er Troldom i din Luft.
et Naturens Mesterstykke
er den Blanding i din Duft
af det blide fra din Bakke,
af det haarde fra dit Hav,
Rosenhegn og Kløverstakke,
Salt og Søgræs, Tang og Rav.

Men naar Havet i sin Vælde
under Stormens stærke Tvang
rejser sig mod dine Fjælde,
synger det en anden Sang.
Sortgrøn Sø med Brag og Bulder,
vildt og voldsomt Bølgeridt
syder mod din Klippeskulder,
knust til Skum mod din Granit.

Er det sært at vi maa drømme,
vi, mit Hjemlands Børn, om all
hvad din Kyst og Havets Strømme
i vort Sind til Liv har kaldt;
er det sært at vi maa følge
Havets lunefulde Vej,
alltid længes, som din Bølge,
bort fra dig og hjem til dig.

Folmer Dam.

Tro ej Klipperne er kolde,
nej, de gemmer Solens Glød,
tro ej Vangene er golde,
se kun, Lyngen skinner rød
mellem Kirsebær og Ene,
Hybenrose, Tjørn og Røn,
og af Hjertergræs og Hvene
klædes Volden brun og grøn.

Blidelig kan Bølgen nynne,
naar den skrider mod din Strand
med den samme vilde Ynde,
som har klædt dit barske Land;
sagtelig kan Bølgen synges
mellem dine øde Skær,
stige, synke, stille gynges
med den hvide Maagehær.

Dog — som oftest koger Søen,
fylder Luften med sit Brus,
Lyden silrer over Øen
i de salte Vindes Sus;
Dag og Nat maa Slægten høre
Havets Brus i Havets Vind,
og den Uro i vort Øre
blev til Uro i vort Sind.

Ungdoms- og Aftenskolen.

—o—

Ifølge de Beretninger, der til 27/11 37 er indkomne vedr. Husgerningsundervisningen i 1936—37, har der været undervist 16,421 Deltagere i 930 Hold (heraf 26 Hold med 385 Elever i Sommerhalvaaret) af 310 Lærerinder.

Af disse 930 Hold er:

657	Hold undervist i Skolekøkkener (21 % paa Landet).
40	" " " Skolestuer,
120	" " " Forsamlingshuse,
57	" " " private Hjem,
56	" " " andre Steder.

Af de 16,421 Deltagere var:

7673	mellem 14 og 18 Aar,
6127	" 18 og 25 "
2621	over 25 "

4605	var Døtre af Landmænd,
2858	" " " Haandværkere,
2638	" " " Arbejdere
1390	" " " Handlende,
1351	" " " Tjenestemænd,
3095	" " " Andre,
484	ikke opgivet.

4722	var hjemme,
6157	" i tjenende Stilling,
3593	" paa anden Maade selverhvervende,
1836	" gifte,
113	ikke opgivet.

354	Kursus er afholdt af Kommuner,
317	" " " " Husholdnings- og Husmoderf.,
102	" " " " Landbo- og Husmandsforeninger,
88	" " " " Aftenskoleforeninger,
69	" " " " Private og Andre.

I Aaret	1931—32	har der været	328	Hold med	5781	Delt.
"	1932—33	" " "	486	" "	9145	"
"	1933—34	" " "	523	" "	9648	"
"	1934—35	" " "	637	" "	11599	"
"	1935—36	" " "	806	" "	14456	"
"	1936—37	" " "	930	" "	16421	"

Undervisningen fordeler sig paa de forskellige Amter saaledes:

Københavns Kommune		92	Hold med	1916	Deltagere
Frederiksberg	"	30	" "	520	"
Københavns Amt		67	" "	1142	"
Gl. Roskilde	"	15	" "	271	"
Frederiksborg	"	21	" "	314	"
Sorø	"	42	" "	739	"
Holbæk	"	60	" "	893	"
Præstø	"	34	" "	541	"
Bornholm	"	4	" "	88	"
Maribo	"	39	" "	626	"
Odense	"	30	" "	596	"
Svendborg	"	39	" "	624	"
Assens	"	8	" "	138	"
Aalborg	"	46	" "	960	"
Hjørring	"	48	" "	732	"
Viborg	"	27	" "	492	"
Thisted	"	29	" "	650	"
Randers	"	37	" "	771	"
Aarhus	"	44	" "	768	"
Skanderborg	"	30	" "	594	"
Vejle	"	37	" "	611	"
Ringkøbing	"	28	" "	502	"
Ribe	"	79	" "	1179	"
Sønderjylland	"	44	" "	754	"

Af de 310 Lærerinder, der har undervist i Husgerning i Ungdoms- og Aftenskolen var 234 eksaminerede Husholdningslærerinder og 76 Folkeskolelærerinder med Skolekøkkenuddannelse, 24 Lærerinder har været ansat som Fælleslærerinder og desuden har der været 18 Lærerinder, der har haft over 400 Timer og saaledes ogsaa kunne have været antaget som Fælleslærerinder.

NB. Lærerinder ved de i Henhold til Lov 11. Maj 1935 godkendte Ungdoms- og Aftenskoler, kan nu komme med ind i den statsanerkendte Pensionskasse, som i sin Tid oprettedes for Lærere og Lærerinder ved statsanerkendte Husholdningsskoler. Betingelsen er dog, at man mindst de 5 Tolvte dele af Aaret har, eller i en længere Aarrække har haft, sit Hovederhverv derved. — Frk. Tarp er Medlem af Bestyrelsen for Pensionskassen, saa nærmere Oplysninger kan faas hos hende.

Uddrag af den nye Skolelov 18. Maj 1937.

—o—

Folkeskolens Begreb.

Folkeskolen er den kommunale Skole for Børn i den undervisningspligtige Alder samt de Mellemskoleklasser, der slutter sig hertil. Til Folkeskolen kan der være knyttet andre Eksamensklasser eller eksamensfri Klasser efter de i denne Lov givne Regler.

Folkeskolens Formaal er at fremme og udvikle Børnenes Anlæg og Evner, at styrke deres Karakter og give dem nyttige Kundskaber.

Kristendomsundervisningen i Folkeskolen skal være i Overensstemmelse med Folkekirkens evangelisk-luthersk Lære.

Folkeskolens Ordning.

Folkeskolen i en Købstad bestaar enten af 4-aarige Grundskoler og 3-aarige Hovedskoler eller af 4-aarige Grundskoler og 4-aarige Mellemskoler; indenfor hver Købstad skal alle Skoler være af samme Form.

Folkeskolen paa Landet kan være en udelt Skole med et efter Børnetallet afpasset Antal Klasser, men er Skolen paa 4 Klasser eller derover, deles den i en 3-aarig Forskole og en 4-aarig Hovedskole.

Til Skolen kan der være knyttet en Fortsættelsesklasse samt Kursus, der forbereder til almindelig Forberedelseseksamen; naar der fra Forældre til mindst 15 Børn — i Alderen fra 14 til 18 Aar — fremsættes Anmodning om Oprettelse af en Fortsættelsesklasse, og et Flertal af Skolekommissionen anbefaler det, skal en saadan Klasse oprettes med en Undervisningstid af mindst 360 Timer.

En Folkeskole paa Landet kan ved Bestemmelse paa Skoleplanen ordnes som en Købstadskole og er i saa Fald underkastet de for Købstadskoler gældende Regler med Hensyn til Skolens Ledelse og Lærerlønningerne.

Skoler i Købstædernes Landdistrikter kan være ordnet som Landsbysskoler.

Skoleplanen stadfæstes af Undervisningsministeren. Den kan til enhver Tid ændres med Ministerens Samtykke og skal hvert 10de Aar underkastes et Gennemsyn, efter nærværende Lovs Ikrafttræden første Gang i 1943.

To eller flere Kommuner kan slutte sig sammen til et Skoleforbund til fælles Ordning af Skoleforholdene inden

for Kommunerne. Forinden Beslutning herom træffes, skal Beboerne af de paagældende Skoledistrikter have haft Lejlighed til paa et af vedkommende Kommunalbestyrelse afholdt Møde at udtale sig om Sagen.

Folkeskolens Skoleaar begynder den 1. April. Under særlige Omstændigheder kan Undervisningsministeren dog tillade, at Skoleaaret begynder til et andet Tidspunkt.

Bortset fra de Mellemskoler, der giver Eksamensskoleundervisning, slutter Folkeskolen ikke med nogen Eksamen.

Den aarlige Undervisning i hver Klasse afsluttes med en Aarsprøve, hvis Ordning og Omfang bestemmes af Skolekommissionen i Forbindelse med Forældreraadet, hvor et saadant findes.

Skolekommissionen kan beslutte, at der skal gives Hjemmene Meddelelse om Børnenes Standpunkt, Flid og Opførsel.

Læremidler, der benyttes ved Undervisningen i Folkeskolen, stilles til Raadighed for samtlige Børn paa Kommunens Regning.

I alle Klasser bør der lægges mest mulig Vægt paa Elevernes Opøvelse til Selvvirksomhed.

Det aarlige Timetal i hver Klasse skal være mindst 1200 Timer, hver paa 50 Minutter, eller et tilsvarende Antal Lektioner af kortere Varighed, og ingen Skoledag maa være over 6 Klokketimer; herfra kan Ministeriet, naar særlige Forhold taler derfor, dog tillade Afgang.

I Hovedskolen og den eksamensfri Mellemskole fortsættes Undervisningen i de nævnte Fag; desuden skal senest i 2den Klasse optages 1) Naturlære, 2) Sløjd for Drengene og 3) *Kvindelig Husgerning for Pigerne*.

Under Historie skal optages Samfundslære og Afsnit af Verdenshistorien, under Gymnastik Idræt og, hvor der er Lejlighed til Badning, tillige Svømning, ligesom der i Forbindelse med Undervisningen i Sundhedslære — herunder Alkohollære; desuden kan Biblioteksarbejde optages paa Undervisningsplanen.

Folkeskolen paa Landet skal mindst have 2 Klasser; den skal gennem 7 Skoleaar give en Undervisning, der omfatter i alt mindst 6480 Timer, hver paa 50 Minutter, eller et tilsvarende Antal Lektioner.

Det aarlige Timetal i hver af de 3 sidste Aargange maa ikke være under 960 Timer.

For de to første Aldersklasser af Børnene maa Skoledagen ikke overstige 4 Klokketimer daglig, for de to næste

Aldersklasser ikke 5 Klokketimer daglig og for de tre sidste ikke 6 Klokketimer daglig; herfra kan Skoledirektionen dog, naar særlige Forhold taler derfor, tillade Afgivelse.

Til Undervisning i Sløjd og kvindelig Husgerning kan Børn fra flere Skoler samles paa eet Sted inden for en Kommune eller et Skoleforbund; der kan dannes Skoleforbund alene til Undervisning i disse Fag.

For saa vidt de ved Skoler paa Landet normerede Lærerkræfter ikke kan paatage sig Undervisningen i alle de Fag, Undervisningsplanen omfatter, og der ikke i Kommunen kan skaffes et rimeligt Timetal til en Timelærer med Lærereksamen, kan Undervisningsministeren tillade, at Undervisningen i de paagældende Fag besørges af særligt dertil uddannede *Faglærere*, der lønnes med en Timebetaling, som fastsættes paa Skoleplanen.

Der aabnes Adgang for Elever paa Kvindeseminarierne til at faa en Undervisning i Skolekøkkengerning, der i Forbindelse med et efter Lærerprøven *afholdt Kursus sætter dem i Stand til at overtage Undervisning i kvindelig Husgerning*. For saadanne Elever træder dette Fag i Stedet for Specialet i 3die og 4de Klasse, og der kan foretages andre Ændringer i Læseplanen. Ministeren kan tillade, at samme Ordning indføres ved Fællesseminarier, ligesom tilsvarende Uddannelse kan finde Sted paa andre Skoler, der er *anerkendt til Uddannelse af Husholdningslærerinder*.

Lærerinder med Forskolelærerindeuddannelse kan ansættes ved Skoler med Landsbyskoleordning til Undervisning af Børn indtil det fyldte 10de Aar og af Piger ud over denne Alder, for saa vidt angaar Undervisning i Gymnastik, kvindelig Haandgerning og *kvindelig Husgerning*.

Undervisningsministeren kan tillade, at de ved Lovens Ikrafttræden ansatte Forskolelærerinder deltager i Undervisningen i 2den Klasse af en 3-klasset Landsbyskole under Forudsætning af, at det paagældende Embede ved Lejlighed omdannes til et Embede for en eksamineret Lærerinde.

Ved denne Lovs Ikrafttræden ændres den ved Lov Nr. 55 af 30. Marts 1892 oprettede Forskolelærerindeuddannelse, saaledes at den bliver 2-aarig.

Ved enhver Skole, der underviser Børn over 12 Aar, skal der inden 5 Aar efter denne Lovs Ikrafttræden være indrettet en Gymnastiksal.

I enhver Kommune skal der inden 5 Aar efter denne Lovs Ikrafttræden ved Kommunalbestyrelsens Foranstaltning udlægges en bekvemt beliggende større Plads til Lege

og Boldspil samt anden Idræt for Skolerne og *den voksne Ungdom*.

I enhver Skole skal der inden 2 Aar være indlagt Vand med Hane til Haandvask.

Alle med Skolevæsenets Ordning og Drift forbundne Udgifter afholdes af Kommunen, for saa vidt der ikke i Henhold til Lovgivningen er udtrykkelig Hjemmel for, at Udgiften helt eller delvis paahviler Staten, Skolefonden eller andre.

Til Hjælp til Dækning af de aarlige Udgifter, der i Medfør af nærværende Lov maatte blive paaført Kommuner uden for København, Frederiksberg og Gentofte til Forrentning og Afbetaling af Laan i Anledning af Opførelse af nye eller Tilbygning til ældre Skolebygninger, giver Staten et Tilskud af indtil Halvdelen af den aarlige Ydelse, dog ikke ud over et samlet Beløb af 900 000 Kr. aarlig.

Tilskuddet ydes efter følgende Regler:

- a) Til den enkelte Skole gives ikke Tilskud i Forhold til et højere Beløb end 35 000 Kr.
- b) Tilskuddet gives i Forhold til følgende Beløb efter Byggearbejdets Art og Omfang:

Til Gymnastiksal med Inventar ikke over .	16 000	Kr.
- Idrætsplads ikke over	1 500	—
- Sløjdlokale med Inventar ikke over . . .	6 000	—
- Skolekøkken med Inventar ikke over . .	6 000	—
- Skolelokale med Inventar ikke over . . .	5 000	—
- Skolehave ikke over	500	—

Det er en Betingelse for disse Tilskud, at Arbejdet er paabegyndt efter 1. December 1936 og fuldført inden 1. April 1946.

De Laan, der optages til Dækning af de i omhandlede Udgifter, skal være afsluttet paa saadanne Vilkaar, at de er tilbagebetalt i et Tidsrum af højst 28 Aar og afdrages med $\frac{1}{28}$ aarligt.

Alle Lokaler, til hvis Opførelse, der er givet Statstilskud i Henhold til denne Lov, skal af Kommunalbestyrelsen stilles til Raadighed for Undervisning og Oplysning, der tilbydes Kommunens Beboere, efter Regler, der fastsættes af Undervisningsministeren.

Skolelovens Goder!

—o—

Skoleloven giver altsaa et Forbindelses-Led mere mellem Skole og Hjem; gennem Skolekøkkenundervisningen gives der Smaapiger fra smaa og store Hjem, fra stærke og svage Hjem en Øvelse og Indsigt i huslige Sysler, der kan blive til Styrkelse af baade Arbejdsglæde og Hjemliv.

Dernæst giver Skoleloven ikke alene som noget nyt Forskolelærerinder Adgang til at undervise i Husgerning, men den giver ogsaa Husholdningslærerinder som Faglærerinder Mulighed for at tage en Gerning op i Folkeskolen.

Desuden giver Skoleloven Sognets Husmødre Adgang til at bruge Kommunens Undervisningskøkken til deres Kursus, til de unge Pigers Undervisning i Ungdoms- og Aftenskole.

Kort sagt, Husholdningssagen har gennem Skoleloven faaet en stor Gave — som ogsaa Fru Villmoes Andersen saa smukt gav Udtryk for ved de danske Husholdningsforeningers Aarsmøde.

Indretning af Skolekøkkener.

Efter af Undervisningsministeriet at være anmodet om at fremkomme med Forslag til Indretning af Skolekøkkener ved Landsbyskoler og efter Forhandlinger med Arkitekt Havning har jeg fremsat følgende, som er anført i den saakaldte „Hygiejnebetænkning“.

Mindstemaal paa Gulvfladen for et Skolekøkken, der benyttes ved „Familieundervisning“ af indtil 24 Børn, maa være som et almindeligt Klasseværelse eller ca. 6×8,30 m. Hvis Lokalet indrettes i en Tagetage maa Højden fra Gulvet til Skraavæggen intetsteds indenfor dette Areal være ringere end 1,80 m.

Lokalets Loftshøjde behøver ikke at være som i almindelige Skolestuer, men bør i alle Tilfælde i nye Lokaler ikke være under 2,50 m. (Lokalets Størrelse bør fastsættes ved Mindstemaal for Gulvflade og Højde og ikke ved Mindstemaal for Rumfang pr. Elev).

Belysningen skal være saa god og rigelig, som Omstændighederne tillader. At kræve samme Belysningfor-

hold som ved Skolestuer, lader sig vanskelig gøre, naar man vil tillade Benyttelsen af Kælderetagen, og en bestemt Forskrift kan derfor ikke opstilles. Elektrisk Belysning maa give godt og rigeligt Lys paa alle Arbejdspladser.

Gulvet maa være let at renholde, godt Bræddegulv, Linoleum, Korkparket o. l. Betongulv eller Flisegulv og saadanne haarde Materialer, som det er trættende at færdes paa, bør undgaas.

Væggene bør beklædes med Vægfliser (el. andet haardt Materiale) i ca. 0,45 m's Højde over Borde, Vaske og Kogepfadser. Herover bør der kalkes eller limfarves i en lys Tone.

Lokalet bør have rigelig Ventilation gennem oplukkelige Vinduer og Udsugningskanaler. Skorsten til Indfyringskomfur bør findes mindst eet Sted.

Vandledning og Afløb til Installation af Køkkenvaske og Haandvaske skal forefindes.

Til hver Elevgruppe bør der i Skolekøkkenet findes et Koge- og Bagested (Komfur, Primus, Elektricitet), et Opvaskested og mindst eet regulært Opvaskebord beklædt m. Zink eller rustfrit Staal forsynet med ophøjet Kant (Vulst), et Skab til Husgeraad (event. indbygget) Arbejds- og Spisebord. — Skolekøkkenet maa ikke være Gennemgangsrum til andre Rum.

Foruden selve Skolekøkkenet bør der i dets umiddelbare Nærhed være et Forraadskammer samt særligt Brændselsrum og Forstue til Børnenes Tøj. Hvor Pladsforholdene tillader det, er det ønskeligt, at der i Forbindelse med Skolekøkkenet skaffes Plads til et Vaske-Bryggers (Størrelse ca. 15 m²). Dette Rum skal have Gulvafløb og Gulv af Beton eller lign.

I foranstaaende er der regnet med, at Undervisningen foregaar som „Familieundervisning“, saaledes at f. Eks. 3 el. 4 Grupper Elever udfører Madlavning o. s. v. som den foregaar i en alm. Husholdning. Dette bliver antagelig den alm. Undervisningsform paa Landet; men det er af pædagogiske Grunde meget ønskeligt, at den suppleres med Klasseundervisning, hvor Lærerinden underviser hele Klassen under eet i Husgerningens Begyndelsesgrunde og Teori. En af Forudsætningerne for, at en saadan Undervisning kan indføres er, at den nødvendige Plads er til Stede. — Et Skolekøkken til Undervisning af indtil 24 Elever med begge Undervisningsarter bør ikke være under 6 × 10,50 m. Et Lokale paa ca. 8 × 12 m (med fritstaaende Inventar) er i Virkeligheden ikke for stort til dette Brug.

De, der gik bort.

—o—

— Sol i Aftensvale
lær mig den Kunst at dale —

Saa tungt, og dog lykkeligt at forlige sig med Døden, det maatte vi sande, da Red. Raunkjær, Frk. Hansen, Pastor Bjerre, Riis Hansen, blev kaldt bort — og det følte vi, da Maren Jørgensen, der efter at have undervist i mange Aar paa Sorø Husholdningsskole og lykkelig gift med Organist Mortensen i Stege, maatte give op for den snigende Sygdom.

Og uforstaaeligt og vemodigt, at Annalise Hastrup i Jule-tiden skulde miste sine stoute og prægtige Forældre med kun faa Dages Mellemrum — og at vore Venner paa Ladelund maatte friste den store Sorg at miste deres store, dygtige Dreng og Landbrugsminister Bording sin eneste Søn.

Fru Marie Hjelm, den noble og smukke Repræsentant for Kvinderne paa Rigsdagen maatte ogsaa bukke under, og Neta Thorsens Tid blev heller ikke længere, men godt at man fik Lov at beholde hende i saa mange Aar — og glædeligt for baade hende og hendes Mand, at de fik set deres Søn fuldføre Lillebæltsbroen.

Uventet mistede Sorø sin gode Præst, Pastor Balslev lige ind under forrige Jul, vemodigt at han skulde dø borte fra sit Hjem, nede i Haderslev, hvortil han var rejst for at tale ved sin Svoger Biskop Ammundsens Baare. For Fru Pastor Krarup og Frk. Marie Glahn, der hver paa sin Vis havde præget Sorø og Sorø Kirke blev det ogsaa slut — Marie Glahns elskelige Skikkelse og fine Musik var som et skønt Mosaikbillede i Sorøs Historie — og ved den gamle Soraner Baron Dirckinck Holmfelds Død mistede vi ogsaa her noget fint fra gammel Tid.

Søren Andersen, den trofaste Arbejder for sin Mester og for os, Skræder Christensen og Frk. Torpegaards stilsfærdige Broder gik ogsaa bort — saavel som den kære Slægting, den stilsfærdige og gode Mand, Jens Christian fra Graaskov.

Ebba Madsen og Alma Andersen maatte begge miste deres Fader, Ella Hansen og Petra Jensen deres Mor, for Petra Jensen var det sikkert ogsaa et stort Tab personlig at man maatte miste Fru Schepelern, hvis Husholdningsskole i Viborg hun ledede.

Usigeligt sørgeligt var det at Ellen Larsen fra Holmstrup, den dygtige, energiske unge Kvinde og Husholdningslærerinde med de mange og rige Muligheder for at naa længere end de fleste af sine Kolleger, blev saa haardt ramt af den ene alvorlige Sygdom efter den anden under sin Gerning, først paa Sorø Husholdningsskole og siden paa Aarhusegnens Husholdningsskole og døde saa ung, og lille Minna, Barnebarnet fra Kongsvang, Evas og Lærer Thomsens yngste Datter, sit Hjems Solstraale.

Og Rebekka Skousen, en af vore første Vandrelærerinder, som djærvt baade da og senere tog sin Gerning op, har vi ogsaa mistet, og to af vore gode Nabolærerinder, Fru Lund Larsen fra Kindertofte, der var saa stærkt interesseret i Husholdningsforeningens Arbejde, og Frk. Menze fra Pedersborg, denne brillante og gode Lærerinde, som kunde give saa meget og var saa god at møde. Vemodigt ogsaa at den kære Johanne i Bromme skulde dø.

Et stort Tab for Sønderjylland og en stor Sorg for mange var det, da Amtsskolekonsulent Mortensen i Haderslev døde — og underlig vemodsfuld blev man ved Budskabet om Anton Basts Død, denne ejendommelige fine og gode Mand med det store Hjærte for de smaa og forkomne, og saa haardt ramt af en underlig tragisk Skæbne.

Ogsaa Rs. Hyldgaard er død, denne særprægede Mand med de ideelle Retsideer, som i gamle Dage var med til at sætte sit Præg paa Byen fra sin Købmandsforretning i Akselhus og med sin kraftige og dygtige Søster ved Disken.

Og saa ind under Jul er den gamle noble Smedemester Larsen fra Frederikssund, Ingeborg Larsens prægtige Fader gaaet bort, og den yndige Fru Frida Nielsen fra Borris.

Det er med Tak vi mindes dem alle.

M. L.

Lidt om Minna.

Kun 18 Aar gammel blev hendes Livsbane brudt. Som en knækkel Blomst laa hun paa Lejet en lun og stille Nat den. 7. Juni. Glad og smilende var hun taget hjemmefra Søndag Middag efter en lille Ferie, og nogle Timer senere laa hun død paa den Ø, der havde givet hende det Arbejde ved Postvæsenet, som hun var saa glad ved.

Sjældent passer Ingemanns Ord bedre end her: „Paa Jorden ej lever saa salig en Sjæl, jo Lykken kan omskiftes fra Morgen til Kvæld“.

Ved hendes Jordefærd talte Pastor Granild, Viby, overordentlig smukt og forstaaende om Minna og sammenlignede hende med en lille Sanglærke, idet han gik ud fra det dejlige Digt af Blicher: „Sig nærmer Tiden, da jeg maa væk“.

Baade i sin Hjemegn og overalt, hvor Minna færdes, vandt hun sig Venner. Hendes glade, redelige og ubeslikkelige Sindelag i Forbindelse med et naturligt og i høj Grad vindende Væsen gjorde, at alle kom til at holde af hende.

Og vi, der stod Minna meget nær, forstaaer vel allermest, hvad hendes Hjem har mislet. I Sandhed, et haardt Slag har det været for hendes nærmeste. Her i Dragør, hvor vi havde den Lykke at have Minna boende et Par Maaneder, mens hun var Postelev, lærte vi hende rigtig at kende og kom til at forstaa, at hendes Hjem betød umaadelig meget for hende, hendes Søsken og først og sidst Far og Mor derhjemme.

Og fra Samsø skrev hun Breve til os om, hvor godt hun havde det, og om hvor god og hensynsfuld hendes Chef, Postmesteren, altid var mod hende.

Og de, der ikke kendte hende, kan af disse Oplysninger udlede, hvad vi andre vidste: Minna var en elskelig og sød lille Pige, som vi inderlig kunde have ønsket en rig og lykkelig Fremtid.

Hendes Minde vil vi bevare i trofast Erindring.

Gunnar Dam.

Kirkegaards-Vandalisme. Af „Tidens Røst“.

Aah, hvor kan det svie og pine, naar man ser gamle kønne Kirkegaarde med deres ludende Pil, Birke og skærmende Hække blive raseret til Fordel for ensrettede Gravanlæg af energiske Gartnere med „Anordningen angaaende Kirkegaarde“ i Ryggen.

Man synes, at var der Steder, der burde fredes, saa var det de dødes Have, hvad betyder Blomsterrabatter i Forhold til den Ro, den Hvile, den Lise, som de skyggende Træer kan give, ogsaa den følgende Slægt.

Hvad kan der reddes af den Skønhed, Naturen gennem de rundne Aar har givet som Hegn om de hedengangnes Grave?

Har Naturfredningsnævnet ikke en naturlig Opgave der?

M. L.

Af Aarets Hændelser.

—o—

En af vore fine Oplevelser var vel nok den, da Fru Beckman, vor gode Ven fra den Tid, da de københavnske Husmødre kom til Kursus paa Ankerhus — en tidlig Søndag Morgen kom anstigende med en lang, lang Pakke — hun pakkede den ud og præsenterede den fine Stok, den indeholdt og højtidelig overrakte den til Fru L. med Ordene:

Engang jeg var et Araucariatræ
i Mor Magdas Stue
— Eleverne tog sig saa mangt et Grin,
for jeg var ej skøn at skue. —
Forklædt som Ribstræ jeg rejste en Tur
den store By at skue.
Nu vender jeg hjem igen som Stav
til Ankerhus' Frue.

Det var det gamle udgaaede Araucariatræ Fru Beckman havde faaet med hjem, camoufleret med bugnende røde Ribsgrene, og som hendes Mand med Snedkersnille havde faaet omdannet til en Stok, det Træ, som Mor Magdas Veninder gav hende som en lille grøn Plante, da hun flyttede ind i Ankerhus, og som nu, en Menneskealder efter, kom tilbage til hende som Støttstav. — Det var vel nok baade kønt og symbolsk.

Og saa oplevede vi ogsaa at komme til gl. Muremester Langkjærs 85 Aars Fødselsdag den 27. Maj paa Parnas. Vi hyldede ham med et fint Fakkeltog, for det var 40 Aar siden han havde bygget Sorø Husholdningsskole og 35 Aar siden han begyndte at bygge Ankerhus, — og da vi vilde synge Danmarks Pris, sang han for.

2det Aars annekterede naturligvis Bornholm som et Privilegium eller i det mindste som en Tradition, og 1ste Aars vilde da ogsaa have Fornøjelse af Sommeren og tog pr. Cykle til baade Møen, Falster og rundede desuden Holmegaards Glasværk, Bregentved og Gissselfeldts skønne Haver — og Skolekøkkenlærerinderne allierede sig med Falstringerne og tog Storstrømsbroens Indvielse som en speciel Fornøjelse, men Husholdningseleverne nød Tadse, Søerne og Herlufholms Kaffehus.

Jos alias Johanne Olsen rystede som ofte tidligere ud af Ærmet den ene kønne Sang efter den anden til stor Fornøjelse for Gæster ved Elevmødet og ved Fødselsdagsgilderne. Strangen har som Gyrithe Storm fornøjet os med „Skolen paa Øen“ og har selv haft den Fornøjelse at faa den ene Bog meldt udsolgt efter den anden.

Og saa har Mor Magda agiteret for at Karlene skulde rede deres egne Senge — som Soldater og Studenter gør. Og hun paastaar, at al den Ernæringsnervøsitet, som ligger i Luften let kunde klares, hvis man

vilde begynde Dagen med at spise raspede Æbler, Grød m. Mælk og et Stykke groft Brød med lidt rigtig Smør.

Moster Agnes derimod siger: dyrk og spis Unica Ærter, de indeholder i moden Tilstand en Mængde billig Næring, er grøn og kan give en Bunke velsmagende Retter.

Vitaminerne har ordentlig spøget i Aar. En hel Melodi med Skalaen A-B-C præsenterede 2det Aars ved Husholdningsudstillingen — og Øvelsesskolens 6 spirituelle Elever optraadte som meget vigtige Vitaminer ved den sædvanlige Komsammen vi faar, naar 2det Aars er sluppet vel over deres Havebrugseksamen, ja, de 6 var saa ernæringsorienterede, at de gik baade Dr. Johanne og Dr. Mikkel i Bedene, ja, saa moderne at de præsenterede et K. Vitamin som Sketchen beklagede, Prof. Ege ikke engang havde naaet at faa med i sin Ernæringsfysiologi til atten Kroner og halvtreds Øre.

I Aar gav Julen os sandelig forud saa meget Julevejr, saa megen dejlig Sne, maaske dog lovlig tidligt, at man fik Skovtur i Skovslæde og set en vældig Snehold-Dyst imellem 1ste og 2det Aars. — Modelkøkkenet gav os Forskud paa Julegilderne med hjemmelavede Pølser og Skolekøkkenlærerinderne viste rigtignok, at de kunde more Voksne saavel som Børn, og 1ste Aars lærte af dem og kom efter svensk Skik som de yndigste Luciepiger med 3 brændende Lys i Krans paa Hovedet og gav gamle Ankerhus Morgenkaffe paa Luciedagen og vækkede

Lampens Aand.

Er du forlovet hvad saa? Fra „Tidens Røst“.

En kendt Kvindesagstaler har rejst og besvaret dette Spørgsmaal med en stærk Agitation for Bevarelse eller Tilegnelse af et Selverhverv.

Er dette forsvarligt? For den forlovede unge Kvinde: Nej og atter Nej. Hendes Ansvar for det kommende Hjem maa lægges i første Linje.

Hun maa først og fremmest dygtiggøre sig med det kommende Hjem for Øje, tværtimod ruste sig til i første Række at give det fælles Hjem sin Kraft, Glæde og Interesse

Men er Du forlovet, saa se at faa de økonomiske Forhold klaret, som Du kan vente at stifte Hjem under, og tag paa Forhaand Din Part af det økonomiske Ansvar, saavel af Arbejdet som af mulige Vanskeligheder, men tag saa ogsaa Glæden, der ligger i at dele ondt og godt med den, man holder af, og det kan Du, om Du i rette Tid og i god Forstaaelse faar truffet en Ordning, saa Du af Hjemmets Indtægt faar Din Part til Husførelsen med fuldt personligt Ansvar og Raadighed — enten det det kan blive i Penge eller paa Landet hovedsagelig gennem Bedriftens egne Produkter. Derved opnaar Du den økonomiske Selvstændighed indenfor Dit Hjem, som saa mange i Byerne fristes til at tage udenfor deres Hjem — og Du opnaar derved at faa det fribaarne Arbejde, som Borgfruen repræsenterede i gamle Dage.

M. L.

Kursusdeltagere 1937.

—o—

Husholdningslærerinder, dimitterede $20\frac{2}{3}$ 1937.

240. Jenny Christensen, Aalling, Mølby $79\frac{1}{3}$ Points g+.
 241. Esther Due, Gramrode, $100\frac{1}{3}$ mg+.
 242. Martha Gjandrup, Prins Christiansgade 6. Randers,
95 mg.
 243. Gerda Hansen, Ordrup, Merløse, 101 mg+.
 244. Johanne Jacobsen, Sdr. Hede, Brønderslev, $100\frac{2}{3}$ mg+.
 245. Margrethe Kjeldsen, Klim, $86\frac{2}{3}$ mg÷.
 246. Ellen Kofoed, Tornegaard, Nyker $108\frac{1}{3}$ ug÷.
 247. Astrid Lauritzen, Frydensgade 36, Silkeborg $79\frac{2}{3}$ g+.
 248. Emmy Lund, Stubberup, Løsning $101\frac{1}{3}$ mg+.
 249. Lisbet Monrad Møller, Jonstrup, Ballerup, $94\frac{1}{3}$ mg.
 250. Aase Nielsen, Bryggeriet, Haarlev, $98\frac{2}{3}$ mg.
 251. Kirstine Vastrup Nielsen, Østerbrogade 3, Lemvig,
97 mg.
 252. Elise Nørgaard, Øster Svenstrup, 104 mg+.
 253. Rigmor Pedersen, Lyshøjgaard, Lynge, Sorø,
 $101\frac{1}{3}$ mg+.
 254. Helga Rasmussen, Auning 96 mg.
 255. Irene Rasmussen, Fjeldsted, Harndrup $104\frac{1}{3}$ mg+.
 256. Julie Rasmussen, Jerlev, Vejle, 107 ug÷.
 257. Rebekka Rasmussen, Riisgaard, Grønbæk 98 mg.
 258. Else Raunkjær, Holte, $97\frac{2}{3}$ mg.
 259. Esther Skjøde, Røjgaard, Gjesten, $103\frac{2}{3}$ mg+.
 260. Anna Sloth, Korinth, 103 mg+.
 261. Iia Høgsbro Stenvang, Amagerfælledv. 20, København,
 $104\frac{2}{3}$ mg+.
 262. Kirstine Svendsen, Fragdrup, Doense, 108 ug÷.
 263. Sigridur Theodorsdottir, Bægisa, Akurejri, $89\frac{1}{3}$ mg÷.

*Elever bestaaet Seminariets 1ste Aars Eksamen i
praktisk Husgerning.*

306. Hedvig Andreasen, Aakirkeby.
 307. Kristiane Andreasen, Yding, Østbirk.
 308. Inger-Marie Boberg Borke, „Hegnet“, Hedehusene.
 309. Anna Marie Bundsgaard, Toftegaard, Gjesten.
 310. Ebba Fredslund, Malt, Brørup.
 311. Else Fuchs, Fynsgade 3, Fredericia.
 312. Annalise Hastrup, Skæring, Aarhus.
 313. Jenny Henriksen, Ajstrup, Sulsted.

314. Kirsten Hune, Skolen, Voldum.
315. Laura Iversen, Rindby, Fanø.
316. Edith Jensen, Rørdal, Aalborg.
317. Gerda Kierkegaard, Viggo Rothsesvej 21, Charlottenlund.
318. Anna Larsen, „Hovlund“, Slude.
319. Else Lund Larsen, „Lundsbakke“, Næsby, Odense.
320. Aase Mathiassen, Frue, Soltenfeldtsgade 1, København.
321. Valborg Mortensen, Skibelund, Vejen.
322. Emilie Bach Pedersen, Kong Chr. Allé 19, Aalborg.
323. Magda Schmidt, „Kajbjerggaard“, Ødis.
324. Valborg Seidenfaden, Skovgaard, Fakse.
325. Asta Skov, Ingersvej 36, Charlottenlund.
326. Anna Stenz, Kondrup, Randers.
327. Grethe Panum Sørensen, Planteskolen, Hadsten.
328. Karen Thorup, Skøttrup, Løkken.
329. Marie Wille, Holstebro.
330. Edith Vognsvend, Udstolpe, Sakskøbing.
331. Karen Østergaard, Ørsbjerg, Aarup.

Elever paa 1ste Aars Kursus fra Maj 1937.

- Elisabeth Andreasen, Præstegaarden, Harboøre.
 Ellen Astrup, Kerteminde.
 Marie Louise Baewert, Aastrupbro, Haderslev.
 Eline Bancke, Tyrstrup, Christiansfeld.
 Grethe Enggaard, Skolen, Hinge.
 Anna Fischer, Vordingborg.
 Bodil Hansen, Borup Nørregaard, Grauballe.
 Mariane Hauskov Jacobsen, Gudum, Lemvig.
 Anna Hviid Jensen, Tingskov, Børkop.
 Gerda Jensen, Østergaard, Vraa.
 Erna Krebs, Hollænderdybet 22, København.
 Annelise Larsen, Stengade 22, Aalborg.
 Elisabeth Larsen, Illerup, Kalundborg.
 Signe Larsen, „Ny Vraa“, Sulsted.
 Karen Mathiassen, Hvidehøjgaard, Uldum.
 Annelise Michaelsen, Skanderborg.
 Herdis Mogensen, Rødkjærsbro.
 Anna Mortensen, Søgade 14, Ringsted.
 Hedvig Møller, „Arnen“, Glamsbjerg.
 Ingeborg Nedergaard-Hansen, Nordbanevej, Skive.
 Elna Olsen, Brejninge, Ærø.
 Johanne Olsen, Haarby, Fyn.
 Grethe Berg Ottesen, Skovsgaard.

Klara Pedersen, Byledsgade, Rønne.
 Ingrid Rydahl Pedersen, H. Brogesgade 15, Aarhus.
 Bodil Qvistgaard, Vedsted Præstegaard, O. Jerstal.
 Ellen Rasmussen, Sundvedgaard, Nr. Alslev.
 Ingrid Slot, Randbølvej 4, København.
 Marie Snedker, Rinkenæs.
 Helga Sunesen, Kommuneskolen, Tørring.
 Mette Tang Sørensen, Hanning, Sædding.
 Else Thomsen, Kongsvang, Aarhus.

5 Mdr.s Husholdningskursus fra 3. Maj 1937.

Jonna Andersen, Grønnegade 12, Esbjerg.
 Edith Brandt, Egesgaard, Bodilsker.
 Ingeborg Bøtcher, Tornemark, Sandved.
 Anna Christensen, Løyesgade 12, Nykøbing F.
 Dania Christiansen, Trøndergade, Thorshavn, Færøerne.
 Else Christensen, Moltkesvej, Haslev.
 Grethe Fisker, Thurø, Svendborg.
 Britta Hansen, Irmelinvej 11, København.
 Elna Dam Hansen, Høve, Dalmose.
 Meta Holm, Birkemosegaard, Gaarde.
 Emma Jeppesen, Brokøb, Jyderup.
 Anne-Marie Jochumsen, Holcks Plads 5, Brønshøj.
 Anna Snedker Jørgensen, Halling, Randers.
 Anna Jørgensen, Rødskov, Løtten.
 Evelyn Krohn, Troense, Taasinge.
 Anna Kristensen, Harken, Vraa.
 Else Larsen, Harløsevej 30, Hillerød.
 Gertrud Lassen, Strukstrup, Angel.
 Annemarie Linnet, St. Tønder, Jejsing.
 Elsebeth Martiny, Holsted.
 Grethe Meyer, Sct. Jørgensvej, Svendborg.
 Gudrun Mogensen, Nr. Alslev.
 Anni Nielsen, „Kildebo“, Toxværd.
 Ellen Nielsen, Svinninge.
 Karen Nielsen, Strandager, Rødvig.
 Grethe Uhrhammer Pedersen, Marienlyst, Kjellerup.
 Edith Petersen, Ramløse, Helsingø.
 Edith Petersen, Middagshøjvej 24, Viborg.
 Karen Pedersen, Skørpinggaard, Rødvig.
 Anny Rasmussen, Øksendrup.
 Rigmor Havelund Rasmussen, Espe, Fyn.
 Marie Schultz, Vesterbygaard, Sdr. Bjært.
 Line Tarp, Bække.

5 Mdr.s Husholdningskursus fra 3. November 1937.

Magda Sparre Andersen, Rørdal, Aalborg.
 Kirsten Krag Andersen, Tersløsegaard, Dianalund.
 Anna Lise Christensen, Aalykkevænget 6 B, Odense.
 Dorothy Bro Christensen, Torvegade 37, Esbjerg.
 Marie Eskildsen, Højsted, Følleslev.
 Anna Haraldsen, Thorshavn, Færøerne.
 Karen Hjerrild, „Skrænten“, Hørby.
 Grethe Kronsten, Gevninge, Roskilde.
 Ellen Marie Lindberg, Skovriderg. Tokkeruphus, Fuglebjerg.
 Ellen Stegger Nielsen, Asferg, Faarup.
 Ruth Nielsen, Slebækgaard, Kirkeby, Fyn.
 Edith Pedersen, Helstedgaard, Randers.
 Ruth Pedersen, Hjelm, Stege.
 Solvejg Pedersen, Espe, Fyn.
 Kirsten Rasmussen, Kirkestrup Allé, Hvidovre.
 Inger Stammerjohan, Michelsens Minde, Skodsborg.
 Grethe Steenbeck, Gimsing, Struer.
 Valgerdur Sveinsdottir, Langholt, Medelland, Island.
 Ellen Thorsen, Dr. Margrethesvej, Roskilde.
 Kirsten Tønder, Tersløsegaard, Dianalund.

Aarskursus til Uddannelse af Skolekøkkenlærerinder.

Maj 1936 — Marts 1937.

Signe Damgaard Jensen, Forskolelærerinde, Ikast.
 Astrid Jørgensen, Friskolelærerinde, Vejstrup.
 Thia Jørgensen, Realskolelærerinde, Christiansfeld.
 Anna Sofie Lawaetz, exam. Lærerinde, Boeslunde.
 Karen Petersen, exam. Lærerinde, Astrup, Kjellerup.
 Simigak Olsen, Holsteinsborg, Grønland.

Juni 1937 — Marts 1938.

Elise Biilgaard, exam. Lærerinde, Slangstrup.
 Inger Davidsen, Forskolelærerinde, Aborre, Assens.
 Elisabeth Hansen, exam. Lærerinde, Algade, Korsør.
 Grethe Hansen, Forskolelærerinde, Faaborg.
 Makoline Hanson, exam. Lærerinde, Over Jerstal.
 Signe Jacobsen, exam. Lærerinde, Ulkjær, Vejle.
 Nanna Lauridsen, exam. Lærerinde, Kjøng, Lundby.
 Nina Vestergaard Petersen, Forskolelærerinde, Kindertofte.
 Sine Poulsen, Forskolelærerinde, Harre, Roslev.
 Maria Stokkeland, Folkeskolelærerinde, Høyland, Ganddal,
 Norge.

3 Mdr.s Kursus for Viderekomne fra Januar 1937.

Christiane Haysen, Sillerup, Fjelstrup.
 Ellen Hansen, Veflinge, Fyn.
 Anna Larsen, Aamarcken, Ll. Skensved.
 Else Risegaard, Ingersholm, Faarevejle.

Øvelsesskolen Oktober—December 1937.

Karen Margrethe Brandt, Løngangsstræde 27, København.
 Anna Marie Friis, Gauerlund Præstegaard, Børkop.
 Else Iversen, Askov Forsøgsgaard, Vejen.
 Karen Konradi, Ladelund, Brørup.
 Anna Grethe Overgaard, Ladelund, Brørup.
 Nina Wermund, Glahns Allé 35, København.

Besøgende Elever.

Ruth Christiansen, St. Roed, Kolding (Marts).
 Esther Vang Lauridsen, Vejen (Maj).
 Jonina Petersdottir, Gimle, Reykjavik (Maj—Juli).
 Martha Sørensen, Hadsund (Juni).
 Kirstine Magdalene Jørgensen, Mørkøv (Aug.—Septbr.)
 Ingeborg Lund, Amerika (August).
 Fru Inger Guld, exam. Lærerinde, Borød.

Instruktionskursus for Lærerinder og Ledere af Husger-
 ningsundervisningen i Ungdoms- og Aftenskolen afholdtes
 den 17. Oktober med 21 Deltagere.

Ungdoms- og Aftenskolen har været besøgt af 89 Deltagere.

Skolekøkkenundervisning givet 37 Børn fra Slaglille,
 Fuldbý, Pedersborg, Borød og Krøjerup Skoler.

Foreningens Formand, Frk. Margrete Pedersen, sammen med
 os og den øvrige Bestyrelse vil gerne sende Venner og Foreningens
 Medlemmer en Hilsen med Ønsket om, at De alle maa faa en god
 Jul og et godt Nytaar!

Margaret Lauridsen.

Marence Tarp.

Kære gamle Elever, en rigtig god Jul og et godt Nytaar vil jeg
 gerne ønske Jer alle. Ofte gaar vore Tanker ud til dem, vi tænker
 paa, hvordan de har det i deres eget Hjem, tænker paa dem, naar
 de skal begynde et Arbejde i fremmede Hjem, begynde en Skoleger-
 ning, ønsker inderligt at de maa klare Vanskelighederne og Opga-
 verne. Alt godt og kærlige Hilsner til Jer alle.

Magdalene Lauridsen.

Til Billedbladene.

—o—

Som sædvanlig vil vi gerne gennem Smaabilleder ogsaa prøve at illustrere nogle af Aartes Hændelser paa Ankerhus — og paa første Blad ser vi saaledes, hvorledes kære Gæster ved Aarsmødet myldrer og titter frem de forskellige Steder, foran Seminariet, ind mod Gymnastiksalen, ovre paa Gl. Ankerhus; vi ser Fru Eliasson, Frk. Laudrup og Schiøttz-Christensen faar en lille privat Diskussion og i Døren til den nye Skolestue paa Regensen ser vi K. B. og Formanden sammen med Fru L. og Fru Lærkegaard Hansen fra Bornholm, en af de to første Vandrelærerinder, de har nok drøftet Fortidens Oplevelser. Og vi ser et Par gæve Nørrejyder, der med pakkede Randsler pr. Cykle er paa Vej hjemad, og Frk. Tarp og Fru Beckmann inden hun drog bort med det historiske Araucariatræ. Vi glæder os over den skønne Silkefane, der skænkedes Ankerhus og Fru M. L. i Anledning af de rundne 35 Aar og over det gamle Billede med Andersine Hansen i Midten — forneden øjne vi Bornholms Klipper — og Julie med Søn i fuld Sving.

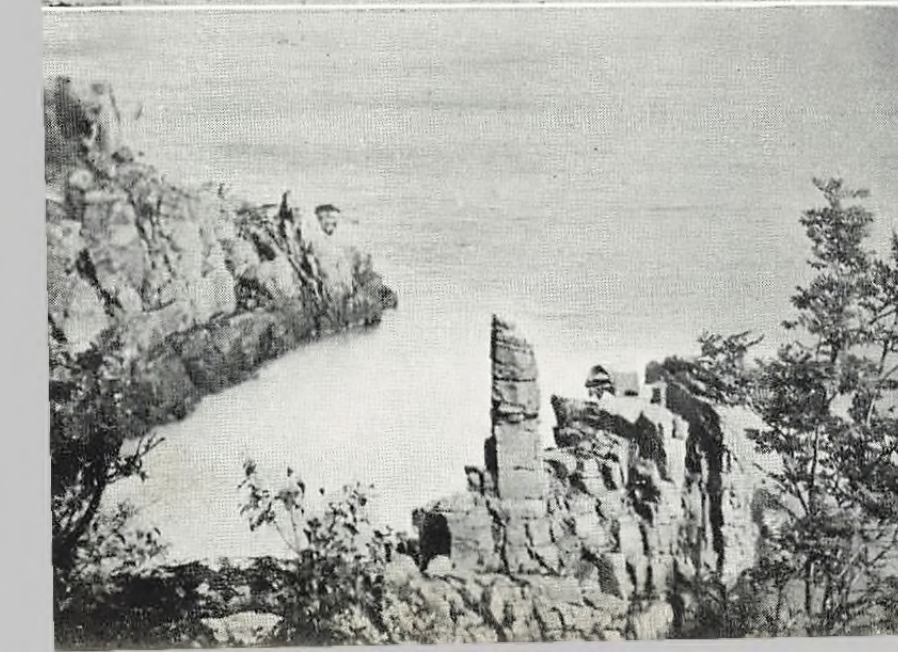
Paa andet Billedblad ser vi Peter Freuchen, efter at han har holdt Foredrag paa Skolen, sammen med sin yndige Pipaluk og Simigak, og vi ser Tine Zylstra fra Holland hjælpe Georgebelle paa Vej hjem til Amerika med alle sine Papæsker. Nedenunder Mr. Youngs Billede af Fru L. og Simigak, da de sagde Farvel til hinanden ved Grønlandsskibet, og vi ser Karen Rathlou med Mælkemandens Hest, et lille Glimt af Bestyrelsen og Frk. Sørensen med sine interesserede Vinterpiger og de seks elskede og elskelige Skolekøkkenlærerinder med Fru Saxtorph og Frk. Madsen, ser Simi med den symbolske Gryde og Mr. Chang fra Kina hilsende galant. Paa Dimissionsbilledet af de unge Lærerinder har vi Fru Hessel og Fuldmægtig Hendriksen fra Undervisningsministeriet — og ovre ved gl. Ankerhus Dagny Christensen, Fru L., Mr. Young og Strangen glædende sig over Samværet.

Paa tredje Side ser vi Sommereleverne sammen med de smaa Børn i Peter Dams Børnehavn, derunder nogle af Skolekøkkenbørnene fra Pedersborg, Borød og Krøjerup og til venstre de seks Kælebørn fra Øvelsesskolen, i Midten Prof. N. A. Larsen, der tager et Overblik over det hele, og paa næste Billede ses Amtsskolekonsulenterne i stærk Diskussion udenfor Landsbyens Skolekøkken og paa Seminarietrappen, derimellem Stegger Nielsen, Hessilt, Nielsen, Bornholm, Aksel Jensen — Skolekonsulent Kaalund-Jørgensen ses ved Siden af — og Fru Jac. Nielsen fra England tager Modelkøkkenet i Øjesyn fra Vest. To Vinterpiger er i Færd med at pille Mortensgaasen, Jos sidder paa sin Koffert og vi ser Minna fra en Sommerferie, og Landstingsmedlem Fru Gudrun Vang Lauridsen drøfter Bryllupsforberedelser med sin Datter Esther og Svigersøn Poul Færgeman — og til sidst den rene Sommeridyl.

Paa sidste Side kommer vi allesammen og ønsker

Glædelig Jul og godt Nytaar!

I det nye Aar venter vi, at der paa Svegårds Forlag fremkommer en Dansk Kosttælle — og Martha Sahls 25 Køkkenregler for Husholdningselever og unge Husmødre.

Vi ønsker allesammen Glædelig Jul og Godt Nytaar

Ankerhus afholder:

- 2 Aars Kursus til Uddannelse af Husholdningslærerinder.**
 - 10 Mdr.s Kursus til Uddannelse af Skolebørnehøjslærerinder.**
 - 5 Mdr.s Kursus for unge Piger i Husmodergerning.**
 - 3 Mdr.s Kursus for Viderekomne og enkelte andre Kursus.**
- Studerende Elever modtages.**